

Ocenili výnimočných slovenských vedcov	2
Online, info.sk, 14. 10. 2022, 9:49	
Čo je prostata: Aké sú možné ochorenia + Ako ju udržať zdravú?	3
Online, zdravoteka.sk, 14. 10. 2022, 12:30	
Anketa osobnosti Košíc	10
Online, kosice.gratis, 14. 10. 2022, 21:23	
Ocenenie ESET Science Award v hlavnej kategórii na Slovensku po...	14
Online, dennikn.sk, 14. 10. 2022, 21:25	
Veda: Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov	15
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 14. 10. 2022, 21:32	
Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na SR má nových laureátov	16
Online, teraz.sk, 14. 10. 2022, 21:40	
Vedecká obec ocenila tri výnimočné osobnosti na Slovensku: Svet robia lepším	17
Online, cas.sk, 14. 10. 2022, 21:55	
Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov	18
Online, tyzden.sk, 14. 10. 2022, 21:55	
Laureátkou ocenenia ESET Science Award sa stala profesorka Silvia Pastoreková	19
Online, tyzden.sk, 14. 10. 2022, 21:55	
Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov	22
Online, zive.aktuality.sk, 15. 10. 2022, 6:40	
Výnimočnou osobnosťou vedy na Slovensku sa stala prof. Silvia Pastoreková	23
Online, sav.sk, 15. 10. 2022, 11:31	
Laureátkou ocenenia ESET Science Award v kategórii Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku sa stala profesorka Silvia Pastoreková	25
Online, touchit.sk, 15. 10. 2022, 11:38	
Ocenili najlepších vedcov na Slovensku. Výnimočnou osobnosťou vedy sa prvýkrát stala žena	27
Online, dobrenoviny.sk, 15. 10. 2022, 12:50	
Laureátka Eset Science Award: Silvia Pastoreková verí, že pomôže zlepšiť liečbu rakoviny	28
Online, forbes.sk, 15. 10. 2022, 13:05	
Ocenenie Výnimočná osobnosť vedy získala Silvia Pastoreková za výskum nádorových buniek	30
Online, domov.sme.sk, 15. 10. 2022, 17:25	
Aj v tomto roku sa udeľovalo ocenenie ESET Science Award, Výnimočnou osobnosťou vedy na Slovensku je Silvia Pastoreková	31
Online, webnoviny.sk, 15. 10. 2022, 18:18	
Študoval v Amerike, teraz učí na Luníku IX	32
Tlač, Nový Čas - Východ, 16. 10. 2022	
Jakub Exner prebral štafetu v škole na obávanom sídlisku: Študoval v Amerike, teraz učí na Luníku IX! Žiaci ho prekvapili	33
Online, cas.sk, 16. 10. 2022, 8:00	
Udalosti uplynulého týždňa	34
Online, epravo.sk, 17. 10. 2022, 0:21	

Ocenili výnimočných slovenských vedcov [↗](#)

📅 14. 10. 2022, 9:49, Zdroj: [info.sk](#) [↗](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 29 927 GRP: 0,67 OTS: 0,01 AVE: 897 Eur

[Správy](#) » [Domáce](#)

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov.

V kategórii výnimočná osobnosť vedy si ocenenie prevzala Silvia Pastoreková, v kategórii do 35 rokov sa stal laureátom Miroslav Almáši a ocenenie za výnimočnú osobnosť vysokoškolského vzdelávania si odniesol Lubomír Tomáška. Osobnosti už po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset za ich vedeckú prácu i za prínos do ďalších oblastí života. O víťazoch rozhodovala medzinárodná komisia. Informovala o tom Michaela Lukovičová.

Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa zaoberá využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike. Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

V hlasovaní verejnosti uspela mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných sílic a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

DNES - 6:29 Domáce

Minister vnútra Roman Mikulec a jeho predchodkyňa, v súčasnosti nezaradená poslankyňa, Denisa Saková sa zhodli na význame prevencie pred radikalizáciou mladých ľudí na internete.

VČERA - 22:22 Domáce

Ak by sa voľby do Národnej rady SR konali v októbri, vyhrala by strana Hlas-SD so ziskom 19,1 percenta. Nasleduje Smer-SD so ziskom 16,1 percenta a SaS s 11,5 percentami hlasov.

VČERA - 19:37 Domáce

Opakované zablokovanie parlamentu, ktoré predchádzalo schváleniu zvýšenia tohtoročného rozpočtu o 1,5 miliardy eur, bolo zbytočné a SaS ním chcela po odchode z koalície ukázať svoju dôležitosť.

Autor: Info.sk, Webtron, s.r.o.

Čo je prostata: Aké sú možné ochorenia + Ako ju udržať zdravú? [🔗](#)

📅 14. 10. 2022, 12:30, Zdroj: zdravoteka.sk [🔗](#), Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: Zuzana Kožlejšová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 24 316 GRP: 0,54 OTS: 0,01 AVE: 827 Eur

Ako si prostatu zachovať zdravú? Prostata a prírodná medicína

Čo je prostata a na čo nám slúži? Aké ochorenia poznáme a aké sú ich príznaky a veľa iných informácií vám prinášame v nasledujúcich riadkoch.

V medicíne všetko so všetkým súvisí. Platí to aj pri takom maličkom orgáne ako je prostata.

Varovné príznaky môžu byť ďaleko rozsiahlejšie ako očakávate. Na prvý pohľad obyčajné bolesti chrbta alebo krížov môžu viesť nakoniec ku urológovi.

Pre mnohých mužov je to tabu téma, pretože jej otvorenie je v ich mysli chybne sprevádzané so stratou mužnosti. Nie je to žiadne zlyhanie a často jednoducho riešiteľný problém.

Proces starnutia je prirodzený a zakrývanie príznakov zväčšenia prostaty Vám mladosť nevráti. Naopak ak nepomenujete ťažkosti, môže to mať nezvratné následky.

Prečo? Pozorne čítajte ďalej.

Prostata u muža

Prostata predstavuje typický mužský orgán. Obklopuje začiatok mužskej močovej rúry. Je to žlazovosvalový orgán kužeľovitého tvaru. Rozmery a hmotnosť sú kľúčové. Najčastejšie postihnutie sa týka práve nezhubného zväčšenia súvisiaceho so starnutím.

Rozmery mužskej prostaty sú približne 4 x 3,5 x 2 cm. Priemerná hmotnosť je 20 gramov.

Prostata je najväčšia mužská prídavná pohlavná žľaza.

Produkuje sekrét, ktorý vytvára prvú frakciu ejakulátu (10 - 20 % objemu). Tento sekrét napomáha zriedovaniu hustoty spermií, ktoré sa pri ejakulácii vylučujú do močovej rúry. Súčasťou zloženia sekrétu sú spermie, enzýmy, biologicky aktívne látky, minerály a ďalšie.

Jedna z najčastejších otázok, ktorí sa mnohí hanbia spýtať je:

Majú prostatu aj ženy?

Áno majú.

Ženská prostata (Prostata femina)

Existuje aj u žien, opis ženskej prostaty približuje prof. MUDr. Zaviačič, DrSc. z roku 1999.

Pre zaujímavosť prvé zmienky však siahajú oveľa skôr, v literatúre sa udáva rok 1672.

Problematika ženskej prostaty je stále kontroverzná.

V roku 2001 sa Federatívny medzinárodný výbor pre anatomickú terminológiu rozhodol už zaviesť termín ženská prostata do nového vydania Histologickej terminológie.

Ženská prostata sa nachádza v stene ženskej močovej rúry, v úzkom susedstve prednej pošvovej steny. U žien tvorí približne 1/5 až 1/4 priemernej hmotnosti dospelého muža.

Dochádza tu tiež k dozrievaniu povrchových tzv. epitelových buniek žliaz na zrelé sekrečné bunky. Exokrinná (vylučovacia) funkcia zabezpečuje produkciu prostatovej tekutiny.

Bola popísaná aj tzv. neuroendokrinná funkcia, avšak jej dôkaz je predmetom ďalšieho výskumu a bližšieho objasnenia.

Výsledky ohľadne biologickej funkcie môžu priniesť prekvapivý pokrok medzi gynekologicko-urológické ťažkosti vyskytujúce sa u žien.

Pri úrazoch močovej rúry pri páde na oblasť hrádze (perinea) môže dôjsť k rôznej vážnosti poranenia, avšak izolované úrazy ženskej prostaty sa prakticky nevyskytujú.

Boli publikované štúdie, ktoré popísali raritné prípady s výskytom cýst, hyperplázie (benígneho, nezhubného zväčšenia) a karcinómu (zhubného nádoru) prostaty u žien.

Aké sú najčastejšie ochorenia prostaty u mužov?

Najčastejšie "skupiny" ochorení:

úrazy zápal nezhubné zväčšenie prostaty zhubný nádor prostaty

Mýtus: "Môžem sa vymočiť, nemám prostatu..."

Pre lepšie pochopenie problematiky ochorení prostaty si v krátkosti priblížime diagnostické možnosti.

1. Prvý krok diagnostiky - anamnéza

V rozhovore s lekárom opíšete dôkladne svoje zdravotné ťažkosti.

Tento krok je v diagnostike každého ochorenia kľúčový. Na základe týchto informácií sa bude odvíjať ďalší postup.

Zdôrazňujem to preto, nakoľko ľudia majú tendenciu zatajovať informácie pri ťažkostiach spojených s močením, stolicou, pohlavnými orgánmi alebo vo všeobecnosti s intímnymi záležitosťami.

Tieto informácie sú pre lekára dôležité, nebojte sa o nich rozprávať. Ide predsa o Vaše zdravie a zavádzanie o objavení sa prvých či iných príznakov poškodí nakoniec Vaše zdravie.

2. Druhý krok - fyzikálne vyšetrenie

Lekár zhodnotí Váš celkový zdravotný stav. Zameriava sa na základné urologické vyšetrenie. Samotné vyšetrenie prostaty spočíva v tzv. digitálnom vyšetrení (prstom cez konečník sa dostane lekár k prostate, kedy ju pohmatom vyšetří).

3. Ďalšie kroky diagnostiky

Vyšetrenie moču, laboratórne vyšetrenie krvi a zobrazovacie metódy - RTG, USG (ultrazvukové vyšetrenie prostaty či brucha), CT (počítačová tomografia), MR (magnetická rezonancia), radionuklidové vyšetrenie (PET-CT).

Vyšetrovacie urologické možnosti sú rozsiahle, inštrumentálne vyšetrenia (napr. cievkovanie), urodynamické vyšetrenia (sleduje prípadné poruchy transportu moču), priamo odber vzorky tkaniva a ďalšie.

Prostata: bolesti u muža. Zdroj foto: Getty Images

Zápaly

Zápal prostaty tzv. prostatitída predstavuje širší pojem, ktorý zahŕňa:

akútny bakteriálny zápal prostaty chronický bakteriálny zápal prostaty prostatitický syndróm, nazývaný aj chronická nebakteriálna prostatitída alebo syndróm chronických bolestí panvy asymptomatická (bezpríznaková) prostatitída - histologický nález (nález v tkanive)

Vysvetlime si jednotlivé formy zápalového postihnutia prostaty.

Akútna forma bakteriálneho zápalu prostaty (Akútna prostatitída)

Patrí medzi infekcie dolných močových ciest.

Príznaky:

frekventné, urgentné močenie bolesti v oblasti hrádze, podbruška alebo vonkajších pohlavných orgánov horúčka, zimnica slabý prúd moču až nemožnosť vymočenia sa (retencia moču)

Pri poruche až nemožnosti odtoku moču môže dôjsť ku upchatiu ciest tzv. obštrukcii!

Odborný lekár (urológ) pri digitálnom vyšetrení (vyšetrenie prstom cez konečník) zistí opuch, presiaknutosť a pacient pociťuje bolestivosť.

Pri vyšetrení moču je častý pozitívny bakteriálny nález (najčastejšie Escherichia coli)

Pri USG vyšetrení môže byť nález postmikčného rezídua (znamená to, že po vymočení ostáva ešte neprimeraný zvyšok v močovom mechúri a dochádza k poškodzovaniu organizmu).

Pri výraznom zbytku moču alebo pri akútnej retencii (zadržiavaní) moču pri akútnom zápale prostaty môže byť nevyhnutná až epicystotómia (zárok, ktorý otvorením močového mechúra umožní odtok moču).

Liečba akútneho zápalu prostaty sa odvíja od závažnosti klinického stavu.

Najčastejšie je to antibiotické preliečenie podľa citlivosti nálezu v moči.

Chronický bakteriálny zápal prostaty (Chronická prostatitída)

V porovnaní s akútnym zápalom má chronický zápal zákernejší priebeh.

Je charakterizovaný opakovanými infekciami.

Chronická prostatitída je považovaná za najčastejšiu príčinu recidivujúcej (opakujúcej sa) infekcie močových ciest u mužov. Veľmi často sa stáva, že sa akútna forma nedostatočne prelieči.

Príznaky:

opäť poruchy močenia, časté močenie urgentné močenie nešpecifické bolesti v oblasti hrádze či pohlavných orgánov nemusia byť prítomné žiadne príznaky

Diagnostika sa opiera o opakovanie zápalov prostaty a liečba chronického zápalu prostaty je dlhodobá.

Trvanie liečby by malo byť aspoň 2 týždne, pri zlepšení klinických príznakov neprerušovať liečbu, mala by trvať 4 až 6 týždňov.

Tak ako aj pri akútnom zápale antibiotická liečba podľa nálezu mikroorganizmov. Výhodným antibiotikom je ciprofloxacín.

Často sa stáva, že pre obtiažny prienik antibiotika do tkaniva či určitú izoláciu ložísk baktérií sa nemusí dosiahnuť úplné vyliečenie.

Chronický nebakteriálny zápal prostaty (Syndróm chronických bolestí panvy)

Predstavuje diskomfort, bolesti v oblasti panvy alebo sexuálnu dysfunkciu trvajúce aspoň 3 z posledných 6 mesiacov. Je potrebná komplexná diagnostika s vylúčením iných príčin (bakteriálny zápal, nádorové ochorenie, neurologické ochorenie, rôzne anatomické abnormality atď.)

Klinický obraz samotného dyskomfortu, bolesti v oblasti panvy, sexuálnych porúch, dokonca zmien nálad a správania je veľmi pestrý.

Príčiny vzniku sa rozlišujú podľa prítomnosti zápalovej zložky, nie sú dostatočne objasnené, preto aj samotná liečba je obtiažna.

Liečebné možnosti sú naďalej predmetom mnohých štúdií, v praxi sa používajú antibiotiká, protizápalové lieky, lieky typu tzv. alfablokátorov, hormálna inhibícia (útlm), bylinné preparáty a fyzikálna liečba.

Čo je BPH?

BPH je nezhubné zväčšenie prostaty tzv. benígna hyperplázia prostaty.

Skratka je odvodená z ang. benign prostatic hyperplasion.

V prirodzenom procese starnutia dochádza k zmnoženiu buniek v oblasti prostaty (svalových a povrchových tzv. epitelových) a preto ich akumuláciou sa prostata zväčší.

Je to časté, pomaly progredujúce ochorenie a postihuje väčšinou starších mužov. Výskyt narastá po 50. roku života. V literatúre je popisované, že vo 80. rokoch trpí BPH až 90% mužov.

BPH neznamená rakovinu prostaty. Zväčšenie prostaty sa môže pri rakovine prostaty vyskytovať.

Prejavy zväčšenej prostaty

Zväčšovanie prostaty zatláča močovú rúru a dochádza k poruche vyprázdňovania močového mechúra.

Príznaky rôzneho stupňa porúch močenia sú podmienené týmto mechanizmom.

Prejavy porúch uskladňovania (iritačné)

časté močenie cez deň časté močenie v noci urgentné močenie až únik moču

Prejavy porúch vyprázdňovania (obštrukčné)

slabý prúd moču prerušované močenie predĺžené močenie úsilné močenie

Postmikčné príznaky (prejavy po vymočení)

pocit neúplného vymočenia odkvapkávanie po vymočení

Sexuálna dysfunkcia

Diagnostika sa opiera v prvom kroku o anamnézu, veľmi prínosné je správne vyplnenie medzinárodného dotazníka tzv. IPSS dotazník (7 otázok, ktoré súvisia s ťažkosťami pri močení, podľa počtu bodov klasifikácia závažnosti).

V dotazníku je aj otázka zameraná na Vašu kvalitu života.

Nasleduje fyzikálne vyšetrenie prostaty lekárom, laboratórne (súčasťou aj vyšetrenie PSA) a zobrazovacie vyšetrenia.

Súčasťou môže byť aj meranie prietoku moču cez močovú rúru tzv. uroflowmetria, zmeranie zbytkového moču, pri prejavoch krvácania aj cystoskopia močového mechúra.

Tlakovo-prietokové vyšetrenie tiež pomôže odlíšiť BPH od ochabnutosti svaloviny mechúra.

V praxi je veľmi prínosný aj denník močenia, ktorý pojednáva o frekvencii močenia a o objeme moču.

Liečba BPH

Pravidelné sledovanie pacienta tzv. dispenzár je súčasťou liečebného manažmentu.

Poučenie o zmene životných návykov pri BPH

Redukcia sedavého spôsobu života, nekonsumovať dráždivé látky pred spaním ako alkohol a káva, ako aj znížiť samotný príjem tekutín pred spaním.

Je dôležité si dávať pozor na dôkladné vymočenie sa a snažiť sa o vymočenie v pravidelných intervaloch.

Neoddiaľujte močenie napr. pri cestovaní!

Avšak pri urgenciách močenia trénovať zadržovanie za účelom zachovania kapacity močového mechúra.

Farmakologická liečba spočíva v užívaní inhibítorov 5 - alfa - reductázy (tlmí sa premena testosterónu na ďalšiu formu, brzdí rast tkaniva), alfa - blokátorov, ktoré znižujú útlak prostaty na močový mechúr, antimuskarínové lieky a ďalšie typy, kombinácia viacerých skupín liečiv, rastlinné extrakty.

Operácia je indikovaná v prípade neúspešnej konzervatívnej liečby.

Nepredstavujte si hneď veľký otvorený výkon.

V dnešnej medicíne sú k dispozícii už aj neinvazívne zákroky realizované cez močovú trubicu pacienta. Laserová operačná technika, laparoskopická operácia sú ďalšími možnosťami.

Zhubný nádor prostaty

Zhubný nádor prostaty je druhý najčastejší nádor u mužov vo svete.

Ročne pribudne na Slovensku viac ako 2000 prípadov a približne 500 mužov zomiera na túto diagnózu.

Na rozdiel od BPH dochádza pri rakovine prostaty k nekontrolovateľnému rastu abnormalných buniek tkaniva predstojnice. Väčšina vychádza zo žľazových buniek prostaty a tento typ zhubného nádoru sa nazýva adenokarcinóm. Mnoho týchto typov nádorov je pomaly rastúcich, stretávame sa však aj s agresívne rýchlo rastúcimi typmi.

Podľa typov buniek, u ktorých dochádza k zhubnej (malígnej) transformácii existuje viacero histologických typov prostaty.

Príznaky rakoviny prostaty

Včasné štádiá sa nemusia prejavíť žiadnymi príznakmi.

Pravidelné preventívne kontroly Vám preto pomôžu odhaliť ochorenie včas!

Najčastejšie príznaky:

častejšie močenie v noci a /alebo cez deň ťažkosti spojené s vymočením nutkanie na močenie zmeny prúdu moču únik (inkontinencia) moču krv v moči (hematúria) erektilná dysfunkcia krv v ejakuláte bolesť v oblasti panvy, v krížoch, bolesť chrbta celková slabosť, nechutenstvo a chudnutie špecifické príznaky spojené s prítomnosťou vzdialených druhotných ložísk (metastáz)

!často si muži myslia, že ich "len" dlhodobo pobolieva chrbtica, obzvlášť kríže, avšak žiaľ sú to kostné metastázy pri rakovine prostaty!

Diagnostika

Nenahraditeľné je vyšetrenie prostaty pohmatom urológom, ultrazvukové vyšetrenie a v prípade potreby tenkoihlová biopsia.

PSA veľký pomocník!

Čo je to PSA?

Prostata špecifický antigén predstavuje ukazovateľ (biomarker), ktorého hladina v krvi ako aj jeho dynamika poukazuje na patologický proces v prostate.

Hladina práve odzrkadľuje možné zhubné zvrhnutie a v onkológii má mimoriadny prínos v diagnostickom a liečebnom manažmente.

!Samotné mierne zvýšenie PSA neznamenaá hneď vždy zákonite rakovinu prostaty!

Často pomáha odhaliť rakovinu prostaty ešte v lokalizovanom štádiu.

Niekedy hladina PSA a jeho sledovanie v čase ovplyvňuje rozhodnutie lekára v momente, keď ešte žiadne zobrazovacie vyšetrenie nevie priniesť potrebnú informáciu o prostate.

Súčasťou výsledkov biopsie je Gleasonova stupnica – klasifikácia stupňa rozsahu rakovinných buniek prostaty.

Kedy odber PSA?

Pri pozitívnej rodinnej anamnéze je u mužov nad 40 rokov realizovaný preventívny odber PSA.

U mužov nad 50 rokov v rámci štandardnej prevencie z verejného zdravého poistenia.

Avšak niektoré komerčné poisťovne preplácajú odber PSA už skôr, aj od 40. roku života.

Pri ťažkostiach nepozerajte či spĺňate kritéria veku, navštívte urológa, ktorý Vás v prvom rade vyšetří a indikuje odber v prípade potreby.

Využite túto možnosť.

Ďalšie diagnostické možnosti, boli popísané vyššie.

Liečba

Vďaka pokroku v medicíne lepšie poznáme biologickú podstatu ochorenia prostaty, čo prináša nové možnosti liečby, predĺženie života pacientov a zlepšenie kvality života.

Liečba a prognóza sú podmienené štádiom záchytu ochorenia.

Využívané sú chirurgická liečba, hormonálna liečba, rádioterapia, chemoterapia, kombinácie, novými možnosťami sú cielená liečba.

Pri chirurgickom výkone je cieľom odstránenie nádoru.

Rozsah výkonu, odstránenie časti prostaty, celej prostaty, prípadne resekcie susedného orgánu závisí od lokalizácie a prerastania nádorovej masy.

V hormonálnej liečbe sa využíva blokáda hormónov tzv. androgénov (u mužov testosterónu). Tlmenie androgénov, spomaľuje a zastavuje rast malígnych (zhubných) buniek.

Pri liečbe sa stretnete s pojmom tzv. brachyterapie označované aj ako vnútorné ožarovanie. Pri liečbe prostaty sa využíva, že zdroj žiarenia je priamo v blízkosti miesta, ktoré liečime a dodá potrebnú vysokú dávku žiarenia do cieľového tkaniva.

V liečbe je využívaná aj externá rádioterapia (žiarenie sa produkuje v zariadení nazývanom lineárny urýchľovač a ožiar do pacienta prechádza cez kožu).

Pri nukleárnej terapii sa v určitých indikáciach môžu využívať špeciálne rádioaktívne látky, ktoré sa krvou dostanú do miest postihnutých rakovinou a tam uvoľnia žiarenie schopné ničiť nádorové bunky. Jednou z možností môže byť rádium-223 tzv. alfa žiarič, ktorý umožňuje vysokú účinnosť liečby pri nízkej toxicite.

Neustály intenzívny klinický výskum v onkológii sa zameriava aj na využívanie imunologickej odpovede organizmu proti nádorovým bunkám tzv. imunoterapie. Stimulácia buniek imunitného systému priamo proti nádorovým bunkám prostaty je naďalej predmetom klinických štúdií.

Ako si prostatu zachovať zdravú?

Odpoveďou je prevencia. Zdravá životospráva.

HÝBAŤ SA REDUKOVAŤ PRÍJEM ALKOHOLU a KOFÉINU NEFAJČIŤ DOSTATOČNÝ PRÍJEM TEKUTÍN

Foto: Getty Images

Prostata a prírodná medicína

Fytoterapia sa opiera o rastlinné extrakty a prírodné látky s obsahom mastných kyselín a fytosterolov, ktoré majú priaznivý účinok na prostatu.

Má porovnateľné účinky s niektorými medikamentóznymi liekmi. Výskumy in vitro (v skúmavke) poukazujú, že rastliny môžu účinkovať protizápalovými, antiandrogénovými, estrogénovými a podobnými mechanizmami.

Tieto poznatky neboli jednoznačne dokázané in vivo (v živom organizme). Presný mechanizmus a účinok rastlinných preparátov ostáva stále neobjasnený.

Rôzni výrobcovia sa líšia technikami extrakcie bylín, pomerom množstva a kvality a preto aj klinický účinok môže byť značne rozdielny.

Nenechajte sa oklamať!

Žiaľ väčšina bylinných preparátov obzvlášť na internete nemusí reálny bylinný extrakt vôbec obsahovať alebo je v minimálnom množstve.

Podporné látky v takýchto "pseudo" preparátoch často vôbec nemajú reálne dáta a môžu byť aj zdraviu škodlivé.

Preverte si vždy daný bylinný preparát a výrobcu!

Mnoho výrobcov nemá problém deklarovať klamlivý údaj na obale, môže si to dovoliť, lebo jeho produkt nemusí podliehať náležitej kontrole.

Poradte sa s lekárnikom a/alebo lekárom, koľko percent reálne obsahuje produkt.

Tip a doporučenie: Kúpte si čistú sušenú bylinu! Kúpte si knihy o rastlinách od reálnych odborníkov!

Je obtiažne realizovať jednoznačnú validnú analýzu extraktu jednej rastliny. Zároveň je preto náročné stanoviť presné špecifické dávkovanie.

Foto: Getty Images

Vo fytoterapii sú často využívané tekvica obyčajná, vrbovka malokvetá, palma pilovitá, slivka africká, raž siata a žihľava dvojdomá.

Zdroje

The adult human female prostata homologue and the male prostate gland: a comparative enzyme-histochemical study, Zaviacic, M., Comparative Study, Acta Histochem, 1985;77(1):19-31 Female prostate: historical, developmental, and morphological perspectives, Biancardi M. F. et al., Cell Biol Int., 2017 Nov;41(11):1174-1183. Common organisms in urogenital infections with special impact on

prostatitis. Weidner W., Ludwig M. In: Eur Urol Supplements, 2003, no. 2, p. 15–18. Contemporary management of chronic prostatitis/chronic pelvic pain syndrome. Magistro G. et al. In: European urology, 2016, no. 69, p. 286 – 297. NIH consensus definition and classification of prostatitis. Krieger J. N., Nyberg Jr. L., Nickel J. C., JAMA, 1999, p. 236 – 237. Guidelines on chronic pelvic pain. European Association of Urology Web site. Engeler D. et al. http://uroweb.org/wp-content/uploads/26-Chronic-Pelvic-Pain_LR.pdf. Liečba pacienta s metastatickým karcinómom prostaty - od senzitivneho po kastračne rezistentné ochorenia - kazuistika. Lenko V. In: Onkológia, 2020, s.1. Fytoterapia benígnej hyperplázie prostaty, Fialová S., In: Via practica, 2013, no. 2 Anatomia ľudského tela, Mráz P. a kol., 2006. Prvé vydanie. gco.iarc.fr - portál - Global cancer observatory solen.sk - INFEKČIE DOLNÝCH MOČOVÝCH CIEST solen.sk - Benígna hyperplázia prostaty solen.sk - Súčasné možnosti konzervatívnej liečby benígnej hyperplázie prostaty ousa.sk - Možnosti liečby lokalizovaného karcinómu prostaty solen.sk - Metastatický karcinóm prostaty – nové liečebné prístupy

Súvisiace

MUDr. Zuzana Kožlejová, PhD.

Lekar

Vždy som túžila pomáhať ľuďom a obzvlášť ťažko chorým. Vyštudovala som Lekársku fakultu **UPJŠ** v Košiciach. Už počas vysokej školy som sa venovala onkohematologickému výskumu, kedy som sa zaoberala pacientami s leukémiou. Absolvovala som stáž na Onkologickom inštitúte v Barcelone v Španielsku, kde som pracovala na špičkovej Klinike onkohematológie. Spoznala som tzv. otvorenú medicínu, kedy si pacient niesol z ambulancie od profesora s celosvetovým renomé nakreslenú chorobu na papieri. Pacient bol spokojný, informáciám porozumel a po pevnom stisku ruky od lekára veril, že s pomocou Boha a lekára chorobu porazí. Pacient sa usmial a odišiel. Vtedy som sa definitívne rozhodla, že sa chcem venovať onkológii a byť tu pre ľudí, ktorí to obzvlášť potrebujú. Od roku 2014 som niekoľko rokov pracovala vo Východoslovenskom onkologickom ústave na Oddelení klinickej onkológie v Košiciach, potom neskôr na Oddelení klinickej onkológie vo Fakultnej nemocnici J. A. Reimana v Prešove a momentálne som na materskej dovolenke. Výskumu som sa nevzdala a po absolvovaní vysokej školy sa tiež venujem proteomickému štúdiu pacientiek s karcinómom prsníka. Na túto tému som obhájila PhD. titul v klinickej biochémií a verím, že neustály pokrok vo výskume stále viac a viac pomôže. Vo svojej práci, keď často pacient prichádza neskoro alebo pri výučbe medikov som si stále uvedomovala aká dôležitá je osвета v medicíne. Aj touto cestou písania chcem prispieť k Vašej prevencii či pomôcť orientovať sa pri zdravotných ťažkostiach.

Najnovšie

Autor: Zuzana Kožlejová

Anketa osobnosti Košíc

14. 10. 2022, 21:23, Zdroj: [kosice.gratis](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ**

Dosah: 37 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 35 Eur

Slávnostné odovzdanie cien ANKETY OSOBNOSTÍ KOŠÍC 2022 v historickej radnici v Košiciach malo nádhernú atmosféru

Dňa 12. 10. 2022 vo večerných hodinách sa na pôde Historickej radnice v Košiciach konal prvý ročník čitateľskej Ankety osobností Košíc 2022, ktorý organizovalo vydavateľstvo CZECHOSLOVAK MULTI MEDIA HOUSE.

Bol to večer o ľuďoch ktorý dokázali prekročiť svoj tieň, ktorých húževnatosť, úsilie, vytrvalosť, snaha, zanietenosť, talent, dokázali vybičovať na maximum, a tiež o kolektívoch, ktoré dokázali mnohokrát na úkor vlastného pohodlia pomôcť v nemalej miere potrebným za čo si právom zaslúžia náš obdiv a uznanie.

Vzácnych hostí v úvode pozdravili organizátor Vladislav Stanko, majiteľ CZECHOSLOVAK MULTI MEDIA HOUSE, EUROPEAN INSTITUTE Prague, poslanec mesta Košice a za hlavného partnera Česka mincovna (SK) riaditeľka pí. Ludmila Fülöpová.

Na galavečere vystúpili významný umelci slovenského či svetového mena, slovenská legenda Dušan Grúň, ďalej slovenský spevák interpretujúci piesne Freddieho Mercuryho Peter Paul Pačut, husľová virtuózka Brumhilde Linsel a tiež umelci Súkromného hudobného a dramatického Konzervatória Požiarnická 1 v Košiciach s orchestrom a speváckym zborom, ktorí sa postarali o nádhernú atmosféru.

Ocenených bolo 7 osobností a 3 kolektívy. Laureáti ANKETY OSOBNOSTÍ KOŠÍC 2022:

fotoreportérska legenda Róbert Berenhaut, umelec Peter Paul Pačut, ktorý reprezentuje Košice v zahraničí, odchovanec košického futbalu pán Erik Pačinda, riaditeľka ZŠ Staničná 13 pani PaedDr. Eva Pillarová podnikateľ a filantrop Ing. František Siska, vedúci oddelenia telovýchovného lekárstva Juraj Skladaný, PhD. viacnásobný majster a reprezentant Slovenska v skejtbordingu pán Richard Tury,

V kategórii kolektívy boli ocenení:

– Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura v Košiciach, za ktorú ocenenie prevzali MUDR. Ľuboslav Beňa, PhD., MPH, CETC – riaditeľ Univerzitnej nemocnice v zastúpení doc. MUDr. Vladimírom Kaľuchom, PhD., MBA – prednostom Neurochirurgickej kliniky Univerzitnej nemocnice a Lekárskej fakulty **UPJŠ**

– OÁZA – nádej pre nový život, n.o., zastúpená otcom Petrom Gombitom, zástupkyňou pána riaditeľa pani Irenou Petrášovou a pani Martou Tóthovou, ktorá sa zaoberá pracovnou terapiou.

– Folklorný súbor Železiar za ktorý prevzala ocenenie pani Lívia Vargová manažérka folklórneho súboru a Domu Ľudového tanca

Čestným laureátom sa stala slovenská legenda Dušan Grúň, ktorý v Košiciach žil od štyroch rokov do maturity, prežil nádherné mladé letá a do dnes ma k nášmu mestu vrúcny vzťah.

Slovom večer sprevádzala herečka a moderátorka Soňa Harčár Petrillová v šatách od významnej košickej módnej návrhárky Zuzany Hákovej.

Anketa osobností Košíc 2022 sa konala pod záštitou Predsedu odbornej komisie a organizátora akcie konateľa spoločnosti CZECHOSLOVAK MULTI MEDIA HOUSE, majiteľa EUROPEAN INSTITUTE PRAGUE, EUROPEAN REAL SOLUTIONS, poslanca mesta Košice a poslanca MČ Košice – Dargovských hrdinov pána – Ing. Vladislava Stanka, DPA, MPA, LL.M,

Členov odbornej komisie – riaditeľky ČESKEJ MINCOVNE SK, s.r.o. pani Ludmily Fülöpovej, šéfredaktorky týždenníka Slovenka pani Kataríny Hanzelovej, majiteľa Olympia Pizzeria a zástupcu starostu MČ Košice – Sídliisko Ťahanovce pána Miroslava Janitora a manažéra Hotela Zlatý Dukát v Košiciach pána Vladimíra Šnára ml.

Poďakovanie patrí tiež všetkým partnerom podujatia:

Organizátor: CZECHOSLOVAK MULTI MEDIA HOUSE (SLOVAKIA)

Generálny partner: EUROPEAN INSTITUTE Prague

Hlavný partner: Česká mincovna SK

Partneri:

EUROPEAN REAL SOLUTIONS (SK), Hotel Zlatý Dukát, Olympia Pizzeria, YANA PET SHOP, Klobučníctva Eleonóra Gašková design a spoločnosť AQUALIVE TECHNOLOGY

Generálnym mediálnym partnerom:

TOP LEADERS Journal, Rozhlasu a televízii Slovenska, TOP LEADERS Television

Hlavným mediálnym partnerom:

Týždenník Slovenka, www.SLOVENSKO.gratis, www.CESKO.gratis,

Mediálnym partnerom: Časopis Metropola a portál www.zenskyweb.sk

ZOBRAZIŤ GALÉRIU

Predstavenie laureátov ANKETY OSOBNOSTÍ KOŠÍC 2022:

Róbert Berenhaut

Mnohí košičania ho dobre poznajú ako fotoreportérsku legendu. Celý život zasvätil reportárskej a športovej fotografii. Viac ako polstoročie prežil s fotoaparátom v rukách ako fotoreportér na cestách po našom regióne, aby sa podieľal na zachytávaní významných udalostí života východniarov. Jeho objektív nefalšovaným a neskresleným pohľadom zaznamenával dejiny mesta, autor tisícok fotografií košického maratónu. Medzi jeho úlovky patrí i jeden z najznámejších a najslávnejších záberov histórie, na ktorom olympijsky víťaz Abebe Bikila vbíha v roku 1961 na preplnený cieľový štadión v Čermeli. Fotografoval olympijské hry v Mníchove a fotografiami tak zaplnil celé vydanie časopisu Štart. Slávna je jeho fotografia Alexandra Dubčeka s Brežnevom, za ktorú dostal šesťdesiat československých korún.

Peter Pačut

Tento umelec spieva repertoár skupiny QUEEN už od roku 1991. so svojou skupinou QUEENMANIA účinkoval už vo viac ako 27 krajinách po celom svete. Jeho spevácky dar si zamilovali milióny fanúšikov. Počas svojej speváckej kariéry boli Peter Paul Pačut a jeho skupina QUEENMANIA vyznamenaní mnohými oceneniami ako napríklad v roku 1997 cenou Künstler Magazin ako najlepšia skupina interpretujúca piesne Freddieho Mercuryho a skupiny QUEEN. V roku 1998 vydal veľmi úspešné CD s názvom QUEEN OF PHILHARMONIC, ktoré vzniklo v spolupráci so Štátnou Filharmóniou Košice a tento album bol ocenený Zlatou Platňou. Ďalším míľnikom v jeho speváckej kariére bolo vystúpenie pred príchodom Anglickej Kráľovnej Alžbety II. na Slovensko. Medzi krajiny ktoré navštívil patria samozrejme aj Spojené Štáty Americké, kde v roku 2018 získal cenu Las Vegas Producers Choice Honors za najlepší hlas roka 2018.

Erik Pačinda

Rodák z Košíc, ktorý v minulosti pôsobil v miestnych kluboch 1. FC Lokomotíva a MFK. Medzitým okúsil aj legionársky chlebič v rakúskom SV Horn a francúzskom FC Tours. Ďalej pôsobil v Dunajskej Strede, Spartaku Trnava, Viktorii plzeň, v Poľsku v Korone Kilce, Slovenkej reprezentácii – kde odohral 4 zápasy a má za sebou 200 zápasov v prvej lige. Po 7 rokoch sa vrátil do Košíc aby prispel k tomu aby Košice postúpili do 1 ligy.

PaeDr. Eva Pillarová

Základná škola na Staničnej ulici v Košiciach obsadzuje v rámci hodnotenia kvality škôl agentúrou INEKO dlhodobu poprednú umiestnenia. V roku 2021 sa umiestnila na 1. mieste v rámci všetkých základných škôl v celej SR. Pre túto školu je charakteristická kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu, moderné inovatívne metódy a formy práce, invencia, zaniatenosť učiteľov, chuť tvorivých tímov pedagógov písať projekty, tvoriť nové metodiky, ktoré následne využívajú aj vo vyučovacom procese. Práve v ňom je priestor na realizáciu projektového vyučovania, interaktívneho zážitkového učenia tak, aby žiaci získali vedomosti aktívnou formou. Chuť vzdelávať sa v oblasti zavádzania moderných technológií v procese vyučovania. Pani doktorka Pillarová získala ocenenia za vysokú profesionalitu, výborné manažérske schopnosti a kvalitné vedenie pedagogického zboru.

Ing. František Siska

Je konateľom stavebnej firmy od roku 1996 a jedným zo zakladajúcich členov Rotary klubu Košice Classic, Medzi jeho zásluhy patrí pomoc Autistickému centru Rubikon, ktorého úlohou je zabezpečiť celoživotnú starostlivosť a služby pre autistov a ich rodiny. V roku 2020 pomohli k zriadeniu „Pacientskej poriadne“ Vo Východoslovenskom Onkologickom ústave v rámci projektu NIE RAKOVINE. V roku 2018 zabezpečili obnovu mlatových chodníkov v parku na Drevnom trhu v rozsahu 1030 m² chodníkov a 3130 m² trávnatých plôch.. v roku 2014 pokračovali starostlivosťou o Centrum sociálnych služieb v Jasini na Ukrajine, ktoré poskytuje starostlivosť o sociálne odkázaných dôchodcov a osoby s telesným postihnutím. v deň napadnutia Ukrajiny zriadil 5 rôznych komisií, ktoré boli zodpovedné za zabezpečovanie materiálnej pomoci –, zdravotníckeho materiálu a liekov. Vyviezli na Ukrajinu prvý humanitárny osobný vlak s humanitárnou pomocou, ktorý priviezol naspäť do Čiech prvých 500 utečencov. K dnešnému vyviezli na Ukrajinu humanitárnu pomoc a pomohli utečencom materiálnoú pomocou na hraniciach, v Košiciach a v rámci Slovenska a Čiech vo výške viac ako 5,5 milióna eur.

MUDr. Juraj Skladaný, PhD.

Telovýchovný lekár. Vedúci oddelenia telovýchovného lekárstva v Mestskom ústave v Košiciach. Mimo bežnej dennej rutiny sa zvlášť venoval lyžiarom a športovým gymnastkám. Posledných 10 rokov pred odchodom do dôchodku prednášal predmety Fyziológia telesných cvičení a Telovýchovné lekárstvo na Fakulte športu Prešovskej univerzity. V priebehu rokov 1968 až 1993 bol lekárom československej reprezentácie v zjazdovom lyžovaní. Vedúci lekár slovenskej výpravy na Zimných olympijských hrách 1994 v Lillehammeri a 1998 v Nagáne. MUDr. Juraj Skladaný, PhD je priekopníkom v aplikovaní Mojžišovej metóda liečby tzv. funkčnej ženskej sterility.

Richard Tury

V roku 2010 sa stal Majstrom Slovenska v skejtbordingu ako 17 ročný a od tej doby to potvrdil 7 krát. Od roku 2013 až po dnes sa začal zúčastňovať svetových súťaží. Stal sa 3 krát Majstrom Česka, 3x vyhral Svetový Pohár kde na stupni víťazov stál minimálne 15x. Za veľký úspech považujem TOP 3 v sérii Svetového Pohára v celkovej sérii v rokoch 2017, 2018, 2019 a 2021. Vyhratú sériu Fise World Serries 2018. Postup od Olympiády do Tokia 2020 mu ušiel o 3 miesta kde postupovalo 20 ľudí podľa celkového poradia v rokoch 2019 až 2021. V roku 2022 sa mu podarilo skončiť na 3 mieste na Otvorených Majstrovstvách Európy 2022 v Švajčiarskom Baseli. Získal taktiež rôzne pódiové umiestnenia medzinárodných súťažiach či Svetových Pohároch v Európe alebo v Kanade.

Predstavenie kolektívov:

Kolektív Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura Košice

UNLP Košice, kolektív zdravotníkov aj nezdravotníckeho personálu. Špeciálne kolektív Neurochirurgickej kliniky Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice a Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** LF **UPJŠ** pod vedením prednostu doc. MUDr. Vladimíra Kaľucha, PhD., MBA, kde v poslednom období zaznamenávajú najväčšie pokroky v neuroonkochirurgii – liečbe mozgových nádorov. Ročne vykonajú vyše 200 operácií zhubných i nezhubných nádorov mozgu. Ako jedno z mála pracovísk na Slovensku poskytujú neurochirurgickú starostlivosť aj detským pacientom. Neurochirurgická klinika Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice a LF **UPJŠ** existuje od roku 1981 a lieči pacientov s ochoreniami a poraneniami centrálného a periférneho nervového systému a jeho podporných štruktúr. Liečebno-preventívnu starostlivosť poskytuje pre zhruba 1,5 milióna obyvateľov celého východoslovenského regiónu.

OÁZA – nádej pre nový život, n.o.,

„Oáza“ je útočiskom pre ľudí bez domova, namiesto toho, aby hazardovali so svojím zdravím a životmi niekde pod mostmi, v parkoch, lesoch, jaskyniach. Na tomto mieste sa im tiež darí zvíťaziť nad zlozvykmi a strachmi, prestávajú požívať alkohol a iné omamné látky. Prácou v Oáze a poslaním je aktívne pomáhať tým, ktorí si už nevedia i nevládku pomôcť sami. V prvom rade zachraňujeme život, ktorý je rovnako vzácny a jedinečný či ide o bohatého alebo chudobného, či ide o vzdelaného alebo úbohého. Najprv sa podáva pomocná ruka a až potom je čas dvíhať človeka späť na nohy a vrátiť mu jeho dôstojnosť. A tiež pomôcť mu chcieť mať späť svoju ľudskú dôstojnosť. V útulku majú od minulej zimy približne 320 klientov. Už rok ubytovávajú aj rodiny s malými deťmi. Od septembra minulého tiež roku spustili projekt s názvom DOMA SI kde sa tým sociálnych pracovníkov, právnikov, psychologov, pracovníkov pre bytové otázky pomáha odkázaným rodinám odraziť sa od dna. V ostatnej dobe sa im podarilo zorganizovať beh za chudobných.

FOLKLÓRNY SÚBOR ŽELEZIAR

Súbor Železiar pôsobí na slovenskej folklórnej scéne od roku 1964. Zameriava sa na prezentáciu ľudového umenia z regiónov Abov, Zemplín, Šariš, Spiš. Je známy špičkovou interpretáciou ľudových tancov a vynikajúcou ľudovou hudbou v spojení so ženskou speváckou skupinou. Patrí medzi najlepšie, najznámejšie a najuznávanejšie súbory na Slovensku. Celú existenciu súboru sprevádza interpretačná vyváženosť a rovnomernosť hudobnej, speváckej a tanečnej zložky. V kompaktnom celku vynikajú najlepší sólisti – tanečníci, speváci i muzikanti. Železiar vyniká sviežou dramaturgiou, experimentálnou choreografickou tvorbou, schopnosťou ponúknuť netradičné spojenia ako aj prienik rôznych štýlov. Využíva širokú škálu ľudových hudobných nástrojov. Prináša autentické a štýlovo čisté choreografie s pôvodnými prejavmi tradičnej ľudovej kultúry východoslovenských regiónov. No popri tom smelo siahne aj po vtipných javiskových štylizáciách, ktoré vybočujú zo všetkého zaužívaného a známeho. Ohúri, prekvapí, vyvolá diskusiu i poetickú náladu. Dôsledne ťaží z toho najčistejšieho ľudového umenia, chráni, pestuje a šíri to, čo sa nám zachovalo.

Dušana Grúň – čestné ocenenie

Je významnou osobnosťou kultúrneho života na Slovensku. Ktorý odštartoval svoju kariéru nahrávaním s významnými orchestrálnymi telesami a tiež speváckmi Karolom Gottom, Waldemarom Matuškom, Helenou Vondráčkovou a ďalšími umelcami. Po príchode do Bratislavy v r. 1965 pôsobil skoro 30 rokov s orchestrom Juraja Veľčovského. Polovicu tohto obdobia účinkoval v zahraničí so speváckmi Karolom Duchoňom, Janou Kociánovou, Oľgou Szabovou a ďalšími... V rozhlase nahral viac ako 260 skladieb. Medzi jeho hity patria: „Starý rodný dom“, „Dáma z rámu“, „Butterfly“, „Plavovláska“, „Vonia kakao“, „Päť dám“, „Kde si bola, keď hrmelo“, „Nalej mi vína, Malvína“ a mnohé ďalšie evergíny.

Redakcia

GSM SR: +421 948 959 858

E-mail: redakcia@kosice.gratis

www.KOSICE.gratis

www.SKOVENSKO.gratis

www.CESKO.gratis

CZECHOSLOVAK MULTI MEDIA HOUSE (SLOVAKIA), s.r.o.

IČO: 53561953

Južná trieda 2/A

043 23 Košice

Slovak republic

CZECHOSLOVAK MULTI MEDIA HOUSE, s.r.o.

IČO: 09974482

Soukenická 1199/3

110 00 Prague 1

Czech republic

Vaša e-mailová adresa nebude zverejnená. Vyžadované polia sú označené *

Komentár *

Uložiteľ moje meno, e-mail a webovú stránku v tomto prehliadači pre moje budúce komentáre.

Current ye@r *

Autor: KOSICE.gratis || | KOSICE.gratis || KOSICE.gratis

Ocenenie ESET Science Award v hlavnej kategórii na Slovensku po... [🔗](#)

📅 14. 10. 2022, 21:25, Zdroj: [dennikn.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Adrián Berecz, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 284 637 GRP: 6,33 OTS: 0,06 AVE: 2099 Eur

Ocenenie ESET Science Award v hlavnej kategórii na Slovensku po prvýkrát získala žena – onkologička Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra SA. Profesorka skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny.

O laureátoch rozhodovala medzinárodná komisia, ktorej predsedala nositeľka Nobelovej ceny, biochemička Ada Yonath.

Profesorka Silvia Pastoreková v spolupráci so širším tímom objavila bielkovinu, ktorá sa nachádza na povrchu nádorových buniek, ale zdravé bunky ju nemajú. Na základe genetickej informácie bola táto bielkovina zaradená do rodiny tzv. karbonických anhydráz a dostala názov CA9.

Pomocou protilátky voči CA9, ktorú Silvia Pastoreková pripravila, tím oxfordských vedcov Adriana L. Harrisa a terajšieho nositeľa Nobelovej ceny Petra J. Ratcliffe ukázal, že CA9 sa v nádorových bunkách tvorí pri nedostatku kyslíka – hypoxii.

Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov je Miroslav Almáši a profesor Ľubomír Tomáška si prevzal ocenenie v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania.

Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa zaoberá využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike.

Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

Genu verejnosti získala profesorka Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vedeckú prácu vykonáva vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných sílic a liečivých rastlín proti rôznym mikroorganizmom.

„Som rada, že medzi finalistami a finalistkami ocenenia je mnoho nadaných osobností. Všetkým prajem, aby boli za svoju zvedavosť ocenení, pretože práve tá posúva hranice poznania,“ zhodnotila zasadnutie medzinárodnej komisie jej predsedníčka Ada Yonath.

Autor: Adrián Berecz

Veda: Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov [🔗](#)

📅 14. 10. 2022, 21:32, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Bratislava 14. októbra (TASR) - Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov. V kategórii výnimočná osobnosť vedy si ocenenie prevzala Silvia Pastoreková, v kategórii do 35 rokov sa stal laureátom Miroslav Almáši a ocenenie za výnimočnú osobnosť vysokoškolského vzdelávania si odniesol Ľubomír Tomáška. Osobnosti už po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset za ich vedeckú prácu i za prínos do ďalších oblastí života. O víťazoch rozhodovala medzinárodná komisia. TASR informovala Michaela Lukovičová.

Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa zaoberá využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike. Ľubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

V hlasovaní verejnosti uspela mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných sílic a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

luc mia

Autor: LUC

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na SR má nových laureátov [🔗](#)

📅 14. 10. 2022, 21:40, Zdroj: teras.sk [🔗](#), Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 32 126 GRP: 0,71 OTS: 0,01 AVE: 978 Eur

Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra SAV skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny.

Bratislava 14. októbra (TASR) - Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov. V kategórii výnimočná osobnosť vedy si ocenenie prevzala Silvia Pastoreková, v kategórii do 35 rokov sa stal laureátom Miroslav Almáši a ocenenie za výnimočnú osobnosť vysokoškolského vzdelávania si odniesol Ľubomír Tomáška. Osobnosti už po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset za ich vedeckú prácu i za prínos do ďalších oblastí života. O víťazoch rozhodovala medzinárodná komisia. TASR informovala Michaela Lukovičová.

Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa zaoberá využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike. Ľubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

V hlasovaní verejnosti uspela mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Autor: TASR

Vedecká obec ocenila tri výnimočné osobnosti na Slovensku: Svet robia lepším [↗](#)

📅 14. 10. 2022, 21:55, Zdroj: [cas.sk](#) [↗](#), Vydavateľ: FPD Media, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 468 235 GRP: 10,41 OTS: 0,10 AVE: 2509 Eur

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov. (Ilustračné foto)

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov. V kategórii výnimočná osobnosť vedy si ocenenie prevzala Silvia Pastoreková, v kategórii do 35 rokov sa stal laureátom Miroslav Almáši a ocenenie za výnimočnú osobnosť vysokoškolského vzdelávania si odniesol Ľubomír Tomáška.

Osobnosti už po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset za ich vedeckú prácu i za prínos do ďalších oblastí života. O víťazoch rozhodovala medzinárodná komisia. TASR informovala Michaela Lukovičová. Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny .

Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa zaoberá využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike . Ľubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu .

V hlasovaní verejnosti uspela mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Autor: TASR

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov [↗](#)

📅 14. 10. 2022, 21:55, Zdroj: tyzden.sk [↗](#), Vydavateľ: W PRESS a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 6 483 GRP: 0,14 OTS: 0,00 AVE: 643 Eur

14. október 2022 21:55

Osobnosti už po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset za ich vedeckú prácu i za prínos do ďalších oblastí života.

Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award s moderátorom Jurajom Petrovičom v relácii .jednoducho veda.

ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov. V kategórii výnimočná osobnosť vedy si ocenenie prevzala Silvia Pastoreková, v kategórii do 35 rokov sa stal laureátom Miroslav Almáši a ocenenie za výnimočnú osobnosť vysokoškolského vzdelávania si odniesol Ľubomír Tomáška. Osobnosti už po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset za ich vedeckú prácu i za prínos do ďalších oblastí života. O víťazoch rozhodovala medzinárodná komisia. TASR informovala Michaela Lukovičová.

Pozrite si aj: .jednoducho veda: Špeciál s finalistami a finalistkami ocenenia ESET Science Award

Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa zaoberá využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike. Ľubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

V hlasovaní verejnosti uspela mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Ak si predplatíte tlačenný týždeň na ďalší rok, pomôžete nám prežiť a robiť to, čo vieme. Vopred ďakujeme.

Autor: TASR

Laureátkou ocenenia ESET Science Award sa stala profesorka Silvia Pastoreková [↗](#)

📅 14. 10. 2022, 21:55, Zdroj: tyzden.sk [↗](#), Vydavateľ: W PRESS a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 6 483 GRP: 0,14 OTS: 0,00 AVE: 643 Eur

14. október 2022 21:55

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností má nových laureátov a laureátky. Profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra SAV sa stala laureátkou hlavnej kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku. Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov je Miroslav Almáši a profesor Lubomír Tomáška si prevzal ocenenie v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania.

Linda Kisková

nadácia ESET už štvrtýkrát vyhlásila laureátov a laureátky ESET Science Award, ocenenia pre vedecké a pedagogické osobnosti za ich vedeckú prácu, ale aj za prínos do ďalších oblastí života. Aj tento rok o laureátoch rozhodovala medzinárodná komisia, ktorej predsedala nositeľka Nobelovej ceny, biochemička Ada Yonath.

Laureátkou kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku sa stala profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied, ktorá skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov sa stal Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Zaoberá sa využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike. Laureát kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

Linda Kisková

„Som rada, že medzi finalistami a finalistkami ocenenia je mnoho nadaných osobností. Všetkým prajem, aby boli za svoju zvedavosť ocenení, pretože práve tá posúva hranice poznania,“ zhodnotila zasadnutie medzinárodnej komisie jej predsedníčka Ada Yonath.

Pozrite si aj: [jednoducho veda: Špeciál s finalistami a finalistkami ocenenia ESET Science Award](#)

Témou tohtoročného slávnostného galavečera bol príbeh ženy vo vede. „Táto téma je nám blízka. Ako softvérová spoločnosť sa snažíme zvyšovať podiel žien vo firme aj v celom odvetví. Som presvedčený, že diverzita je pre inovácie a progres nevyhnutná v akejkolvek oblasti. Ľudia s odlišnými názormi pochádzajúci z rôznych prostredí prinášajú rozličné pohľady na akékoľvek výzvy, ktorým ako ľudstvo čelíme, vrátane veľkých vedeckých otázok. Aj z tohto dôvodu je úloha žien nielen vo vede nenahraditeľná,“ vysvetľuje Richard Marko, generálny riaditeľ spoločnosti ESET.

Príbeh ženy vo vede umelecky stvárnil v programe večera aj osobnosti z umeleckého sveta ako Eva Matejková, Táňa Pauhofová, Tamara Kramár či Celeste Buckingham.

Slávnostného galavečera sa zúčastnila aj medzinárodná komisia, ktorá vybrala laureátov dvoch hlavných kategórií – Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov. Členmi medzinárodnej komisie boli okrem profesorky Ady Yonath aj nemecká materiálová vedkyňa Anke Weidenkaff, ukrajinský materiálový chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pieters a nemecký časticový fyzik Manfred Lindner. Galavečera sa zúčastnil aj špeciálny hosť, zakladateľ svetového festivalu STARMUS a známy astrofyzik Garik Israelian.

Laureáta v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania vybrala komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít. Laureáti všetkých troch kategórií sú vyberaní na základe náročných kritérií, medzi ktoré patria aj aktuálne vedecko-výskumné výsledky a publikácie, merateľné scientometrické údaje, ale aj komunikácia a popularizácia vedeckých poznatkov, spolupráca s inými vedeckými odborníkmi, ohlas blízkych spolupracovníkov či študentov a mnohé ďalšie.

Svoju favoritku si vybrala aj verejnosť, a to prostredníctvom hlasovania Cena verejnosti 2022. Slovenskú verejnosť najviac zaujala mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

silvia Pastoreková, laureátka kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku

Silvia Pastoreková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Zaoberá sa výskumom mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôbujú nedostatku kyslíka, a skúma možnosti ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny. V spolupráci so širším tímom objavila bielkovinu, ktorá sa nachádza na povrchu nádorových buniek, ale zdravé bunky ju nemajú. Na základe genetickej

informácie bola táto bielkovina zaradená do rodiny tzv. karbonických anhydráz a dostala názov CA9. Pomocou protilátky voči CA9, ktorú Silvia Pastoreková pripravila, tím oxfordských vedcov Adriana L. Harrisa a terajšieho nositeľa Nobelovej ceny Petra J. Ratcliffe ukázal, že CA9 sa v nádorových bunkách tvorí pri nedostatku kyslíka – hypoxii.

Výskum slovenského tímu následne viedol k získaniu originálnych poznatkov o úlohe CA9 v adaptácii nádorových buniek na hypoxiu pomocou zmien v metabolizme a schopnosti tvoriť metastázy. V spolupráci s klinickými onkológmi ukázali, že CA9 sa nachádza na nádoroch z rôznych typov tkanív. Objav CA9 je významným prínosom k výskumu mechanizmov vzniku a progresie rakoviny. Silvia Pastoreková spoločne so svojím tímom vyvinula unikátne protilátky, ktoré túto bielkovinu dokážu v nádorovom tkanive rozpoznať. Používajú sa na diagnostiku rakoviny a detekciu pokročilejších nádorov. V súčasnosti sú vo vývoji už aj ako liečivá.

Viac informácií o Silvii Pastorekovej nájdete TU.

miroslav Almáši, laureát kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Venuje sa príprave nových pórovitých materiálov. Jedným z možných využití ich výskumu je absorpcia ťažkých kovov. Podobne dokážu z vôd vychytávať aj iné molekuly, napríklad antibiotiká a iné liečivá, ktoré sa nedajú z vody jednoducho odstrániť a môžu mať negatívne následky na zdravie.

Ďalším dôležitým využitím pórovitých materiálov je absorpcia oxidu uhličitého z ovzdušia a jeho uskladnenie. Výskum Miroslava Almášiho a jeho tímu by sa dal využiť na filtrovanie vzduchu z prostredia. Pórovité materiály by z neho mohli zachytávať molekuly CO₂, ktoré by sa potom mohli premeniť napríklad na metanol pre ďalšie využitie v priemysle. Ďalšia oblasť výskumu sa zaoberá uskladnením vodíka ako ekologického paliva budúcnosti pre motorové vozidlá. Skúma tiež takzvaný „drug delivery“ systém, teda podávanie liečiv s dlhodobým uvoľňovaním, napríklad ako pri vitamíne C s 24-hodinovým uvoľňovaním. Povrch pórovitých materiálov sa dá modifikovať tak, aby sa liečivo začalo uvoľňovať po pôsobení UV žiarenia, určitej teploty, pH či iného stimulu pri liečbe protizápalových alebo onkologických ochorení a ochorenia covid-19.

Viac informácií o Miroslavovi Almášim nájdete TU.

ľubomír Tomáška, laureát kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania

Profesor Ľubomír Tomáška vedie spoločne s profesorom Jozefom Nosekom laboratórium katedier genetiky a biochémie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, kde sa s kolektívom vedeckých pracovníkov a študentov zaoberajú identifikáciou mechanizmov zabezpečujúcich komunikáciu jednotlivých častí našich buniek. Ich hlavným cieľom je zistiť, ako sú molekuly DNA v chromozómoch, konkrétne ich koncové úseky (tzv. teloméry), chránené pred poškodením, ktoré by malo pre bunku fatálne následky. Študujú tiež, ako mitochondrie, energetické centrá buniek, komunikujú s ostatnými časťami bunky.

Dobry učiteľ by mal byť podľa profesora Tomášku kompetentný odborník a didaktik, mal by byť osobnosťou s morálnou integritou, mal by disponovať nákazlivým optimizmom a radosťou z učenia, empatiou a srdečnosťou vo vzťahu k študentom i svojim kolegom. Kvalita školstva sa podľa jeho názoru odvíja primárne od kvality učiteľov. Medzi ocenenia jeho pedagogickej práce profesor Tomáška zaraduje potešenie z dobrých a provokatívnych otázok študentov na prednáškach a seminároch, keď sú iniciátormi zaujímavej polemiky alebo keď majú zaujímavé nekonformné nápady, ako riešiť nejaký experimentálny problém. Ultimátnym úspechom učiteľa sú pre neho úspechy študentov, s ktorými mal možnosť spolupracovať.

Viac informácií o Ľubomírovi Tomáškovi nájdete TU.

Viac informácií o ocenení a laureátoch nájdete na webe www.esetscienceaward.sk

O Nadácii ESET

Nadácia ESET vznikla v roku 2011 a medzi jej primárne aktivity patrí rozvíjanie vzdelania v oblasti informačných technológií, internetovej bezpečnosti, popularizácie vedy a výskumu, ako aj podpora projektov týkajúcich sa občianskej spoločnosti. Za necelých 10 rokov svojej úspešnej existencie Nadácia ESET vytvorila dlhodobé partnerstvá s organizáciami, ktorých ciele a výstupy prispievajú k naplneniu jej smerovania. Viac informácií nájdete na www.nadaciaeset.sk

O spoločnosti ESET

Spoločnosť ESET už vyše 30 rokov vyvíja popredný bezpečnostný softvér pre firmy i domácich používateľov na celom svete. Vďaka riešeniam chrániacim koncové a mobilné zariadenia a servery, šifrovaniu a dvojfaktorovej autentifikácii umožňuje firmám a organizáciám využívať plný potenciál ich technológií. ESET drží rekord v počte VB100 ocenení, ktoré udeľuje britský Virus Bulletin, vysokorešpektovaná nezávislá testovacia organizácia. Týždenník Trend ocenil ESET šesťkrát titulom Firma roka.

Ak si predplatíte tlačenný týždeň na ďalší rok, pomôžete nám prežiť a robiť to, čo vieme. Vopred ďakujeme.

Autor: .redakcia || redakcia

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov [↗](#)

📅 15. 10. 2022, 6:40, Zdroj: zive.aktuality.sk [↗](#), Vydavateľ: Ringier Axel Springer Media s.r.o., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 83 166 GRP: 1,85 OTS: 0,02 AVE: 1326 Eur

TASR

Osobnosti po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset.

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov. V kategórii výnimočná osobnosť vedy si ocenenie prevzala Silvia Pastoreková, v kategórii do 35 rokov sa stal laureátom Miroslav Almáši a ocenenie za výnimočnú osobnosť vysokoškolského vzdelávania si odniesol Ľubomír Tomáška.

fotogaléria

Silvia Pastoreková Zdroj: Marek Jurčík

Osobnosti už po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset za ich vedeckú prácu i za prínos do ďalších oblastí života. O víťazoch rozhodovala medzinárodná komisia. TASR informovala Michaela Lukovičová.

Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa zaoberá využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike.

fotogaléria

Miroslav Almáši Zdroj: Marek Jurčík

Ľubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

fotogaléria

Ľubomír Tomáška Zdroj: Marek Jurčík

V hlasovaní verejnosti uspela mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných sílíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

(TASR)

Tento článok vznikol vďaka tomu, že ste si predplatili prémiový obsah Aktuality Navyše. Ďakujeme za podporu.

fotogaléria 3 Fotografií

Autor: TASR

Výnimočnou osobnosťou vedy na Slovensku sa stala prof. Silvia Pastoreková

15. 10. 2022, 11:31, Zdroj: sav.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 8 523 GRP: 0,19 OTS: 0,00 AVE: 563 Eur

15. 10. 2022 | zhladané 968-krát

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností má nových laureátov a laureátky. Profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra SAV, v. v. i. sa stala laureátkou hlavnej kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku. Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov je Miroslav Almáši a profesor Lubomír Tomáška si prevzal ocenenie v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania.

Nadácia ESET už štvrtýkrát vyhlásila laureátov a laureátky ESET Science Award, ocenenia pre vedecké a pedagogické osobnosti za ich vedeckú prácu, ale aj za prínos do ďalších oblastí života. Aj tento rok o laureátoch rozhodovala medzinárodná komisia, ktorej predsedala nositeľka Nobelovej ceny, biochemička Ada Yonath.

Laureátkou kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku sa stala profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied, v. v. i., ktorá skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov sa stal Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Zaoberá sa využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike. Laureát kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

„Som rada, že medzi finalistami a finalistkami ocenenia je mnoho nadaných osobností. Všetkým prajem, aby boli za svoju zvedavosť ocenení, pretože práve tá posúva hranice poznania,“ zhodnotila zasadnutie medzinárodnej komisie jej predsedníčka Ada Yonath.

Témou tohtoročného slávnostného galavečera bol príbeh ženy vo vede. „Táto téma je nám blízka. Ako softvérová spoločnosť sa snažíme zvyšovať podiel žien vo firme aj v celom odvetví. Som presvedčený, že diverzita je pre inovácie a progres nevyhnutná v akejkoľvek oblasti. Ľudia s odlišnými názormi pochádzajúci z rôznych prostredí prinášajú rozličné pohľady na akékoľvek výzvy, ktorým ako ľudstvo čelíme, vrátane veľkých vedeckých otázok. Aj z tohto dôvodu je úloha žien nielen vo vede nenahraditeľná,“ vysvetľuje Richard Marko, generálny riaditeľ spoločnosti ESET.

Príbeh ženy vo vede umelecky stvárnil v programe večera aj osobnosti z umeleckého sveta ako Eva Matejková, Táňa Pauhofová, Tamara Kramár či Celeste Buckingham.

Slávnostného galavečera sa zúčastnila aj medzinárodná komisia, ktorá vybrala laureátov dvoch hlavných kategórií – Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov. Členmi medzinárodnej komisie boli okrem profesorky Ady Yonath aj nemecká materiálová vedkyňa Anke Weidenkaff, ukrajinský materiálový chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pieters a nemecký časticový fyzik Manfred Lindner. Galavečera sa zúčastnil aj špeciálny hosť, zakladateľ svetového festivalu STARMUS a známy astrofyzik Garik Israelian.

Laureáta v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania vybrala komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít. Laureáti všetkých troch kategórií sú vyberaní na základe náročných kritérií, medzi ktoré patria aj aktuálne vedecko-výskumné výsledky a publikácie, merateľné scientometrické údaje, ale aj komunikácia a popularizácia vedeckých poznatkov, spolupráca s inými vedeckými odborníkmi, ohlas blízkych spolupracovníkov či študentov a mnohé ďalšie.

Svoju favoritku si vybrala aj verejnosť, a to prostredníctvom hlasovania Cena verejnosti 2022. Slovenskú verejnosť najviac zaujala mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných sílíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Silvia Pastoreková, laureátka kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku

Silvia Pastoreková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Zaoberá sa výskumom mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôbujú nedostatku kyslíka, a skúma možnosti ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny. V spolupráci so širším tímom objavila bielkovinu, ktorá sa nachádza na povrchu nádorových buniek, ale zdravé bunky ju nemajú. Na základe genetickej informácie bola táto bielkovina zaradená do rodiny tzv. karbonických anhydraz a dostala názov CA9. Pomocou protilátky voči CA9, ktorú Silvia Pastoreková pripravila, tím oxfordských vedcov Adriana L. Harrisa a terajšieho nositeľa Nobelovej ceny Petra J. Ratcliffa ukázal, že CA9 sa v nádorových bunkách tvorí pri nedostatku kyslíka – hypoxii.

Výskum slovenského tímu následne viedol k získaniu originálnych poznatkov o úlohe CA9 v adaptácii nádorových buniek na hypoxiu pomocou zmien v metabolizme a schopnosti tvoriť metastázy. V spolupráci s klinickými onkológmi ukázali, že CA9 sa nachádza na

nádoroch z rôznych typov tkanív. Objav CA9 je významným prínosom k výskumu mechanizmov vzniku a progresie rakoviny. Silvia Pastoreková spoločne so svojim tímom vyvinula unikátne protilátky, ktoré túto bielkovinu dokážu v nádorovom tkanive rozpoznať. Používajú sa na diagnostiku rakoviny a detekciu pokročilejších nádorov. V súčasnosti sú vo vývoji už aj ako liečivá.

Viac informácií o Silvii Pastorekovej nájdete TU.

Miroslav Almáši, laureát kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Venuje sa príprave nových pórovitých materiálov. Jedným z možných využití ich výskumu je absorpcia ťažkých kovov. Podobne dokážu z vôd vychytávať aj iné molekuly, napríklad antibiotiká a iné liečivá, ktoré sa nedajú z vody jednoducho odstrániť a môžu mať negatívne následky na zdravie.

Ďalším dôležitým využitím pórovitých materiálov je absorpcia oxidu uhličitého z ovzdušia a jeho uskladnenie. Výskum Miroslava Almášiho a jeho tímu by sa dal využiť na filtrovanie vzduchu z prostredia. Pórovité materiály by z neho mohli zachytávať molekuly CO₂, ktoré by sa potom mohli premeniť napríklad na metanol pre ďalšie využitie v priemysle. Ďalšia oblasť výskumu sa zaoberá uskladnením vodíka ako ekologického paliva budúcnosti pre motorové vozidlá. Skúma tiež takzvaný „drug delivery“ systém, teda podávanie liečiv s dlhodobým uvoľňovaním, napríklad ako pri vitamíne C s 24-hodinovým uvoľňovaním. Povrch pórovitých materiálov sa dá modifikovať tak, aby sa liečivo začalo uvoľňovať po pôsobení UV žiarenia, určitej teploty, pH či iného stimulu pri liečbe protizápalových alebo onkologických ochorení a ochorenia covid-19.

Viac informácií o Miroslavovi Almášim nájdete TU.

Lubomír Tomáška, laureát kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania

Profesor Ľubomír Tomáška vedie spoločne s profesorom Jozefom Nosekom laboratórium katedier genetiky a biochémie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, kde sa s kolektívom vedeckých pracovníkov a študentov zaoberajú identifikáciou mechanizmov zabezpečujúcich komunikáciu jednotlivých častí našich buniek. Ich hlavným cieľom je zistiť, ako sú molekuly DNA v chromozómoch, konkrétne ich koncové úseky (tzv. teloméry), chránené pred poškodením, ktoré by malo pre bunku fatálne následky. Študujú tiež, ako mitochondrie, energetické centrá buniek, komunikujú s ostatnými časťami bunky.

Dobrý učiteľ by mal byť podľa profesora Tomášku kompetentný odborník a didaktik, mal by byť osobnosťou s morálnou integritou, mal by disponovať nákazlivým optimizmom a radosťou z učenia, empatiou a srdečnosťou vo vzťahu k študentom i svojim kolegom. Kvalita školstva sa podľa jeho názoru odvíja primárne od kvality učiteľov. Medzi ocenenia jeho pedagogickej práce profesor Tomáška zaraďuje potešenie z dobrých a provokatívnych otázok študentov na prednáškach a seminároch, keď sú iniciátormi zaujímavej polemiky alebo keď majú zaujímavé nekonformné nápady, ako riešiť nejaký experimentálny problém. Ultimátnym úspechom učiteľa sú pre neho úspechy študentov, s ktorými mal možnosť spolupracovať.

Viac informácií o Ľubomírovi Tomáškovi nájdete TU.

Spracovala: Michaela Lukovičová, Eset Science Award

Foto: Linda Kisková Bohušová/ ESET Science Award

Súvisiace články

Autor: CSC - VS SAV

Laureátkou ocenenia ESET Science Award v kategórii Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku sa stala profesorka Silvia Pastoreková

15. 10. 2022, 11:38, Zdroj: touchit.sk | Vydavateľ: touchIT, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 13 842 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 728 Eur

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností má nových laureátov a laureátky. Profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra SAV sa stala laureátkou hlavnej kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku. Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov je Miroslav Almáši a profesor Lubomír Tomáška si prevzal ocenenie v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania.

Nadácia ESET už štvrtýkrát vyhlásila laureátov a laureátky ESET Science Award, ocenenia pre vedecké a pedagogické osobnosti za ich vedeckú prácu, ale aj za prínos do ďalších oblastí života. Aj tento rok o laureátoch rozhodovala medzinárodná komisia, ktorej predsedala nositeľka Nobelovej ceny, biochemička Ada Yonath.

Laureátkou kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku sa stala profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied, ktorá skúma, ako sa nádorové bunky prispôbujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov sa stal Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Zaoberá sa využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike. Laureát kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania Lubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

Zdroj: Linda Kisková Bohušová/ ESET Science Award

„Som rada, že medzi finalistami a finalistkami ocenenia je mnoho nadaných osobností. Všetkým prajem, aby boli za svoju zvedavosť ocenení, pretože práve tá posúva hranice poznania,“ zhodnotila zasadnutie medzinárodnej komisie jej predsedníčka Ada Yonath.

Témou tohtoročného slávnostného galavečera bol príbeh ženy vo vede. „Táto téma je nám blízka. Ako softvérová spoločnosť sa snažíme zvyšovať podiel žien vo firme aj v celom odvetví. Som presvedčený, že diverzita je pre inovácie a progres nevyhnutná v akejkolvek oblasti. Ľudia s odlišnými názormi pochádzajúci z rôznych prostredí prinášajú rozličné pohľady na akékoľvek výzvy, ktorým ako ľudstvo čelíme, vrátane veľkých vedeckých otázok. Aj z tohto dôvodu je úloha žien nielen vo vede nenahraditeľná,“ vysvetľuje Richard Marko, generálny riaditeľ spoločnosti ESET.

Príbeh ženy vo vede umelecky stvárnil v programe večera aj osobnosti z umeleckého sveta ako Eva Matejková, Táňa Pauhofová, Tamara Kramár či Celeste Buckingham.

Slávnostného galavečera sa zúčastnila aj medzinárodná komisia, ktorá vybrala laureátov dvoch hlavných kategórií – Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov. Členmi medzinárodnej komisie boli okrem profesorky Ady Yonath aj nemecká materiálová vedkyňa Anke Weidenkaff, ukrajinský materiálový chemik pôsobiaci v USA Yury Gogotsi, holandský onkológ a výskumník Rob Pieters a nemecký časticový fyzik Manfred Lindner. Galavečera sa zúčastnil aj špeciálny hosť, zakladateľ svetového festivalu STARMUS a známy astrofyzik Garik Israelian.

Zdroj: Linda Kisková Bohušová/ ESET Science Award

Laureáta v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania vybrala komisia zložená zo zástupcov slovenských univerzít. Laureáti všetkých troch kategórií sú vyberaní na základe náročných kritérií, medzi ktoré patria aj aktuálne vedecko-výskumné výsledky a publikácie, merateľné scientometrické údaje, ale aj komunikácia a popularizácia vedeckých poznatkov, spolupráca s inými vedeckými odborníkmi, ohlas blízkych spolupracovníkov či študentov a mnohé ďalšie.

Svoju favoritku si vybrala aj verejnosť, a to prostredníctvom hlasovania Cena verejnosti 2022. Slovenskú verejnosť najviac zaujala mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných sílíc a liečivých rastlín in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Silvia Pastoreková, laureátka kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku

Silvia Pastoreková pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied. Zaoberá sa výskumom mechanizmov, ktorými sa nádorové bunky prispôbujú nedostatku kyslíka, a skúma možnosti ich využitia v diagnostike a liečbe rakoviny. V spolupráci so širším tímom objavila bielkovinu, ktorá sa nachádza na povrchu nádorových buniek, ale zdravé bunky ju nemajú. Na základe genetickej informácie bola táto bielkovina zaradená do rodiny tzv. karbonických anhydraz a dostala názov CA9. Pomocou protilátky voči CA9, ktorú Silvia Pastoreková pripravila, tím oxfordských vedcov Adriana L. Harrisa a terajšieho nositeľa Nobelovej ceny Petra J. Ratcliffa ukázal, že CA9 sa v nádorových bunkách tvorí pri nedostatku kyslíka – hypoxii.

Výskum slovenského tímu následne viedol k získaniu originálnych poznatkov o úlohe CA9 v adaptácii nádorových buniek na hypoxiu pomocou zmien v metabolizme a schopnosti tvoriť metastázy. V spolupráci s klinickými onkológmi ukázali, že CA9 sa nachádza na nádoroch z rôznych typov tkanív. Objav CA9 je významným prínosom k výskumu mechanizmov vzniku a progresie rakoviny. Silvia Pastoreková spoločne so svojím tímom vyvinula unikátne protilátky, ktoré túto bielkovinu dokážu v nádorovom tkanive rozpoznať. Používajú sa na diagnostiku rakoviny a detekciu pokročilejších nádorov. V súčasnosti sú vo vývoji už aj ako liečivá.

Viac informácií o Silvii Pastorekovej nájdete TU .

Miroslav Almáši, laureát kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Venuje sa príprave nových pórovitých materiálov. Jedným z možných využití ich výskumu je absorpcia ťažkých kovov. Podobne dokážu z vôd vychytávať aj iné molekuly, napríklad antibiotiká a iné liečivá, ktoré sa nedajú z vody jednoducho odstrániť a môžu mať negatívne následky na zdravie.

Ďalším dôležitým využitím pórovitých materiálov je absorpcia oxidu uhličitého z ovzdušia a jeho uskladnenie. Výskum Miroslava Almášiho a jeho tímu by sa dal využiť na filtrovanie vzduchu z prostredia. Pórovité materiály by z neho mohli zachytávať molekuly CO₂, ktoré by sa potom mohli premeniť napríklad na metanol pre ďalšie využitie v priemysle. Ďalšia oblasť výskumu sa zaoberá uskladnením vodíka ako ekologického paliva budúcnosti pre motorové vozidlá. Skúma tiež takzvaný „drug delivery“ systém, teda podávanie liečiv s dlhodobým uvoľňovaním, napríklad ako pri vitamíne C s 24-hodinovým uvoľňovaním. Povrch pórovitých materiálov sa dá modifikovať tak, aby sa liečivo začalo uvoľňovať po pôsobení UV žiarenia, určitej teploty, pH či iného stimulu pri liečbe protizápalových alebo onkologických ochorení a ochorenia covid-19.

Viac informácií o Miroslavovi Almášim nájdete TU .

Ľubomír Tomáška, laureát kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania

Profesor Ľubomír Tomáška vedie spoločne s profesorom Jozefom Nosekom laboratórium katedier genetiky a biochémie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, kde sa s kolektívom vedeckých pracovníkov a študentov zaoberajú identifikáciou mechanizmov zabezpečujúcich komunikáciu jednotlivých častí našich buniek. Ich hlavným cieľom je zistiť, ako sú molekuly DNA v chromozómoch, konkrétne ich koncové úseky (tzv. teloméry), chránené pred poškodením, ktoré by malo pre bunku fatálne následky. Študujú tiež, ako mitochondrie, energetické centrá buniek, komunikujú s ostatnými časťami bunky.

Dobrý učiteľ by mal byť podľa profesora Tomášku kompetentný odborník a didaktik, mal by byť osobnosťou s morálnou integritou, mal by disponovať nákazlivým optimizmom a radosťou z učenia, empatiou a srdečnosťou vo vzťahu k študentom i svojim kolegom. Kvalita školstva sa podľa jeho názoru odvíja primárne od kvality učiteľov. Medzi ocenenia jeho pedagogickej práce profesor Tomáška zaraďuje potešenie z dobrých a provokatívnych otázok študentov na prednáškach a seminároch, keď sú iniciátormi zaujímavej polemiky alebo keď majú zaujímavé nekonformné nápady, ako riešiť nejaký experimentálny problém. Ultimátnym úspechom učiteľa sú pre neho úspechy študentov, s ktorými mal možnosť spolupracovať.

Viac informácií o Ľubomírovi Tomáškovi nájdete TU .

Viac informácií o ocenení a laureátoch nájdete na webe www.esetscienceaward.sk

Značky: eset

Autor: redakcia touchIT

Ocenili najlepších vedcov na Slovensku. Výnimočnou osobnosťou vedy sa prvýkrát stala žena [📄](#)

📅 15. 10. 2022, 12:50, Zdroj: dobrenoviny.sk [📄](#), Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 470 237 GRP: 10,45 OTS: 0,10 AVE: 2027 Eur

Silvia Pastoreková skúma, ako sa nádorové bunky prispôsobujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny.

Silvia Pastoreková je výnimočnou osobnosťou vedy

— Foto: Facebook/ESET Science Award

Ocenenie výnimočných vedeckých osobností na Slovensku má nových laureátov. V kategórii výnimočná osobnosť vedy si ocenenie prevzala Silvia Pastoreková, v kategórii do 35 rokov sa stal laureátom Miroslav Almáši a ocenenie za výnimočnú osobnosť vysokoškolského vzdelávania si odniesol Ľubomír Tomáška.

Osobnosti už po štvrtý raz ocenila Nadácia Eset za ich vedeckú prácu i za prínos do ďalších oblastí života. O víťazoch rozhodovala medzinárodná komisia. Informovala o tom Michaela Lukovičová.

Vložený príspevok z Facebooku:
<https://www.facebook.com/esetscienceaward/posts/pfbid0po18fUPgAvDaAusjcwxc9VGrG9H1JRh3PuBx1DbGpkLuoqtCfkYWPgwcUwRsZRSGL>

Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied skúma, ako sa nádorové bunky prispôsobujú nepriaznivým podmienkam a ako získavajú agresívne vlastnosti, ktoré podporujú progresiu rakoviny. Stala sa prvou ženou, ktorá získala toto ocenenie. Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa zaoberá využitím pórovitých materiálov v oblastiach uskladnenia energie, v biomedicíne a environmentálnej problematike.

Prečítajte si tiež: Môže to pomôcť v boji s rakovinou. Nobelovu cenu za chémiu dostali vedci za výskum spájania molekúl

Ľubomír Tomáška pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, venuje sa odhaľovaniu spôsobov komunikácie medzi jednotlivými časťami bunky a identifikácii molekulárnych mechanizmov udržiavania integrity genómu.

V hlasovaní verejnosti uspela mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Zameriava sa na výskum antimikrobiálnych aktivít rastlinných silíc a liečivých rastlín v in vitro a in situ podmienkach proti mikroorganizmom.

Diskusia > Ocenili najlepších vedcov na Slovensku. Výnimočnou osobnosťou vedy sa prvýkrát stala žena

Autor: TASR

Laureátka Eset Science Award: Silvia Pastoreková verí, že pomôže zlepšiť liečbu rakoviny [🔗](#)

📅 15. 10. 2022, 13:05, Zdroj: [forbes.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: Barez & Conrad Media s.r.o., Autor: Milan Čupka, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 15 918 GRP: 0,35 OTS: 0,00 AVE: 713 Eur

Témou tohtoročného galavečera Eset Science Award bol príbeh ženy vo vede. Zhodou okolností sa laureátkou v hlavnej kategórii Výnimočná osobnosť slovenskej vedy stala po prvý raz v štvorročnej histórii ocenenia žena – profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied.

Nadácia Eset udeľuje ocenenia pre vedecké a pedagogické osobnosti za ich vedeckú prácu, ale aj za prínos do ďalších oblastí života. Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov sa stal Miroslav Almáši a profesor Ľubomír Tomáška si prevzal ocenenie v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania.

Veda Peter Matijek 5 min. čítania

Nobelistka, ktorá skúma, ako vzniká život, hľadá aj najlepšieho slovenského vedca

Veda Forbes Slovensko 4 min. čítania

Víťaz Eset Science Award: Výskum Jána Duszu môže pomôcť skrátiť let do USA na 90 minút

Veda Milan Čupka 9 min. čítania

Robert Mistrík: Vedec v biznise potrebuje produkt, inak jeho nápad stojí na vode

Prestíž oceneniu aj tento rok pridal fakt, že predsedníčkou poroty bola opäť nositeľka Nobelovej ceny. Kým vlani to bol svetoznámy teoretický fyzik Kip Thorne, tentoraz si na predsednícku stoličku sadla izraelská biochemička Ada Yanath. „Všetkým vedcom prajem, aby boli za svoju zvedavosť ocenení, pretože práve tá posúva hranice poznania,“ rozhodnula.

Silvia Pastoreková

Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku

Silvia Pastoreková. Foto: Linda Kisková Bohušová

Jednou z najväčších výziev súčasnej medicíny je zmeniť rakovinu na liečiteľné ochorenie, s ktorým je možné dlhodobo žiť. Silvia Pastoreková patrí medzi vedkyne, ktoré posunuli hranice poznania tohto ochorenia výrazne dopredu.

Spolu s manželom Jaromírom Pastorkom a vtedajším mentorom, českým vedcom Janom Závadom, objavili bielkovinu, ktorá sa nachádza na povrchu nádorových buniek. S tímom vyvinuli protilátky, ktoré dokážu bielkovinu s názvom CA9 v tele identifikovať, a objasnili, akým spôsobom prispieva k progresii rakoviny.

„Mám sen, že sa protilátky proti bielkovine CA9, na objave ktorej som sa podieľala, budú úspešne používať na liečbu pacientov s rakovinou.“

„Vývoj lieku na báze protilátok je však technologicky náročný a liečba musí byť overená v klinických skúškach, ktoré sú mimoriadne finančne nákladné. V oblasti biomedicíny je preto veľmi ťažké získať investície potrebné na tento účel. Napriek tomu verím, že sa raz tento sen splní,“ povedala vedkyňa.

Miroslav Almáši

Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov

Miroslav Almáši. Foto: Jozef Kadela

Miroslav Almáši pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Venuje sa príprave nových pórovitých materiálov. Jedným z možných využití ich výskumu je absorpcia ťažkých kovov. Podobne dokážu z vôd vychytávať aj iné molekuly, napríklad antibiotiká a iné liečivá, ktoré sa nedajú z vody jednoducho odstrániť a môžu mať negatívne následky na zdravie.

Ďalším dôležitým využitím pórovitých materiálov je absorpcia oxidu uhličitého z ovzdušia a jeho uskladnenie. „Rád vidím, že sa náš výskum dá využiť v prospech spoločnosti,“ dodáva.

Ľubomír Tomáška

Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania

Lubomír Tomáška. Foto: Linda Kisková Bohušová

Profesor Lubomír Tomáška vedie spoločne s profesorom Jozefom Nosekom laboratórium katedier genetiky a biochémie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Spolu s kolektívom vedeckých pracovníkov a študentov sa zaoberajú identifikáciou mechanizmov zabezpečujúcich komunikáciu jednotlivých častí našich buniek.

Ich hlavným cieľom je zistiť, ako sú molekuly DNA v chromozómoch, konkrétne ich koncové úseky (tzv. teloméry), chránené pred poškodením, ktoré by malo pre bunku fatálne následky. Študujú tiež, ako mitochondrie, energetické centrá buniek, komunikujú s ostatnými časťami bunky.

Dobrý učiteľ by mal byť podľa profesora Tomášku kompetentný odborník a didaktik, mal by byť osobnosťou s morálnou integritou, mal by disponovať nákazlivým optimizmom a radosťou z učenia, empatiou a srdečnosťou vo vzťahu k študentom i svojim kolegom.

Miroslava Kačániová

Cena verejnosti

Svoju favoritku si vybrala aj verejnosť, a to prostredníctvom hlasovania Cena verejnosti 2022. Slovenskú verejnosť najviac zaujala mikrobiologička Miroslava Kačániová, ktorá pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech. Skúma, ako rastlinné silice a liečivé rastliny účinkujú proti mikroorganizmom.

Laureátov hlavných troch kategórií vyberajú na základe náročných kritérií, medzi ktoré patria aj aktuálne vedecko-výskumné výsledky a publikácie, merateľné scientometrické údaje, ale aj komunikácia a popularizácia, spolupráca s inými vedeckými odbormi, ohlas blízkych spolupracovníkov či študentov a mnohé ďalšie.

Viac o všetkých finalistoch tohtoročných ESET Science Award, ale aj o metaverze, umelej inteligencii s umeleckými sklonmi a o kyberbezpečnosti si prečítajte v najnovšom vydaní Forbes NEXT .

Autor: Milan Čupka

Ocenenie Výnimočná osobnosť vedy získala Silvia Pastoreková za výskum nádorových buniek

15. 10. 2022, 17:25, Zdroj: domov.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: SITA, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 215 161 GRP: 4,78 OTS: 0,05 AVE: 1831 Eur

V kategórii Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov bol ocenený Miroslav Almáši.

BRATISLAVA. Výnimočnou osobnosťou vedy na Slovensku je profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied. Ocenenie získala za výskum nádorových buniek a toho, ako sa prispôsobujú nepriaznivým podmienkam.

V kategórii Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov bol ocenený Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania je Ľubomír Tomáška z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

V hlasovaní Cena verejnosti 2022 bola ocenená mikrobiologička Miroslava Kačániová. Pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Mäso bude v obale s bylinkami, ktorý sa dá zjesť. Vedkyňa z Nitry si dá nápad patentovať Čítajte ESET Science Award

ESET Science Award vyhlasovala nadácia ESET už po štvrtýkrát. Nadácia o tom informovala v tlačovej správe.

Ocenenie je určené pre vedecké a pedagogické osobnosti. Udeľuje sa za ich vedeckú prácu, no aj za prínos v ďalších oblastiach života. Medzi kritériá, na základe ktorých sú ocenení vyberaní, patria napríklad vedecko-výskumné výsledky, publikácie, ale i popularizácia poznatkov či ohlasy spolupracovníkov a študentov.

Medzinárodnej komisii, ktorá rozhoduje o laureátoch, predsedala tento rok nositeľka Nobelovej ceny, biochemička Ada Yonath.

Komisia vyberala laureátov v kategóriách Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov. Oceneného v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania vyberajú zástupcovia slovenských univerzít.

Príbeh ženy vo vede

Slávnostný galavečer sa venoval príbehu ženy vo vede. „Táto téma je nám blízka. Ako softvérová spoločnosť sa snažíme zvyšovať podiel žien vo firme aj v celom odvetví,“ povedal generálny riaditeľ spoločnosti ESET Richard Marko.

„Som presvedčený, že diverzita je pre inovácie a progres nevyhnutná v akejkolvek oblasti. Ľudia s odlišnými názormi pochádzajúci z rôznych prostredí prinášajú rozličné pohľady na akékoľvek výzvy, ktorým ako ľudstvo čelíme, vrátane veľkých vedeckých otázok. Aj z tohto dôvodu je úloha žien nielen vo vede nenahraditeľná,“ dodal.

Autor: SITA

Aj v tomto roku sa udeľovalo ocenenie ESET Science Award, Výnimočnou osobnosťou vedy na Slovensku je Silvia Pastoreková

15. 10. 2022, 18:18, Zdroj: webnoviny.sk Vydavateľ: iSicommerce s.r.o., Autor: SITA, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 270 250 GRP: 6,01 OTS: 0,06 AVE: 1798 Eur

Slovensko Veda a výskum Iné správy z lokality Slovensko

Zľava: Ocenený laureát v kategórii Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov Miroslav Almáši, ocenená laureátka hlavnej kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra SAV a ocenený laureát v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania profesor Ľubomír Tomáška počas slávnostného vyhlásenia laureátov ESET Science Award 2022. Bratislava, 15. október 2022. Foto: SITA/Linda Kisková Bohušová

SITA Zdroj: SITA

Výnimočnou osobnosťou vedy na Slovensku je profesorka Silvia Pastoreková z Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied. Ocenenie získala za výskum nádorových buniek, a toho, ako sa prispôbujú nepriaznivým podmienkam.

V kategórii Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov bol ocenený Miroslav Almáši z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Laureátom kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania je Ľubomír Tomáška z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

V hlasovaní Cena verejnosti 2022 bola ocenená mikrobiologička Miroslava Kačániová. Pôsobí na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a vo výskumnom centre AgroBioTech.

Ocenenie udeľovali po štvrtýkrát

ESET Science Award vyhlasovala nadácia ESET už po štvrtýkrát. Nadácia o tom informovala v tlačovej správe.

Ocenenie je určené pre vedecké a pedagogické osobnosti. Udeľuje sa za ich vedeckú prácu, no aj za prínos v ďalších oblastiach života.

Medzi kritériá, na základe ktorých sú ocenení vyberaní, patria napríklad vedecko-výskumné výsledky, publikácie, ale i popularizácia poznatkov či ohlasy spolupracovníkov a študentov.

Medzinárodnej komisii, ktorá rozhoduje o laureátoch, predsedala tento rok nositeľka Nobelovej ceny, biochemička Ada Yonath.

Galavečer venovaný vedkyňiam

Komisia vyberala laureátov v kategóriách Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku a Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov. Oceneného v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania vyberajú zástupcovia slovenských univerzít.

Slávnostný galavečer sa venoval príbehu ženy vo vede. „Táto téma je nám blízka. Ako softvérová spoločnosť sa snažíme zvyšovať podiel žien vo firme aj v celom odvetví. Som presvedčený, že diverzita je pre inovácie a progres nevyhnutná v akejkoľvek oblasti. Ľudia s odlišnými názormi pochádzajúci z rôznych prostredí prinášajú rozličné pohľady na akékoľvek výzvy, ktorým ako ľudstvo čelíme, vrátane veľkých vedeckých otázok. Aj z tohto dôvodu je úloha žien nielen vo vede nenahraditeľná,“ priblížil generálny riaditeľ spoločnosti ESET Richard Marko.

Súhlasím s podmienkami používania a potvrdzujem, že som sa oboznámil s ochranou osobných údajov

Základné, stredné a vysoké školy, regionálne školstvo, duálne vzdelávanie, veda a výskum, legislatíva a ďalšie

Autor: SITA

Študoval v Amerike, teraz učí na Luníku IX [↗](#)

☐ 16. 10. 2022, Zdroj: **Nový Čas - Východ**, Strany: 6, 7, Vydavateľ: FPD Media, a.s., Autor: Patrik Struk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Ďalšie zdroje: Nový Čas - Bratislava, Nový Čas - Stred, Nový Čas - Západ

Dosah: 558 000 GRP: 12,40 OTS: 0,12 AVE: 16749 Eur

Jakub Exner (34) prebral štafetu v škole na obávanom sídlisku

KOŠICE – Nebude to mať ľahké. Žiaci na rómskom sídlisku majú nového telocvikára na ZŠ Ľ. Podjavorinskej. Obľúbeného učiteľa Stanislava Strižinca (34), ktorý vychoval niekoľko talentov, nahradil kolega z Košíc Jakub Exner (34). Nie je to však žiaden amatér, ktorého by náročné prostredie odradilo. Má skúsenosti z USA a aj keď bude učiť 5 predmetov, má ambície viesť deti k disciplíne a zodpovednosti. Čo ho na škole najviac prekvapilo?

Keď zo školy odišiel Stanislav Strižinec, hľadali adekvátnu náhradu. Našli ju v Jakubovi, ktorý doštudoval bakalárske štúdium v USA so zameraním na históriu a neskôr si dokončil magistra v Košiciach na **UPJŠ**. Čo ho kvalifikovalo na učenie v škole s početnou rómskou komunitou? V podobnom prostredí už pracoval vo Svite či v Spišskom Štvrtku, a tak ho práca na Luníku IX ani trochu nedesila a od septembra učí na ZŠ Ľ. Podjavorinskej telesnú výchovu, anglický jazyk, matematiku, informatiku a dejepis. „Sledoval som školu na Luníku IX, ako sa zapájala do mnohých aktivít a projektov. Keď som ešte v rámci združenia Zober loptu, nie drogy cestoval po Slovensku, najviac som sa tešil na prácu a šport v marginalizovaných komunitách, tam boli úžasné deti.

Preto som si povedal, že musím ísť na Luník IX,“ povedal Exner.

PREKVAPIL HO KOLEKTÍV

Po príchode do školy si nemusel zvykať na veľa vecí, no zaujímalo ho, akých kolegov a žiakov bude mať. Dočkal sa príjemného prekvapenia. „Úprimne, keďže táto škola je dosť špecifická, myslel som si, že tunajší kolektív bude iný, roztrhanejší alebo nervóznejší. Je to tu však presný opak, tí učiteľia a ľudia sú neskutoční, je tu úžasný kolektív, vďaka čomu sa tu cítim naozaj dobre, čo je pre mňa ako učiteľa dôležité,“ povedal Exner. Práca na škole so stovkami žiakov má však podľa učiteľa aj svoje tienisté stránky. „Čo je menej príjemné, je, že strácam hlasivky, už mám aj trochu hrubší hlas. Aj tá úroveň únavy po dni je vyššia. Predsa, predtým som učil na škole, kde bolo 200 detí, tu ich je okolo 800, je ich strašne veľa, čo je aj veľký tlak,“ priznal s tým, že si uvedomil silu intonácie. „Musím narábať s hlasom. A už viem, akú obrovskú silu má učiteľ v tom, ako rozpráva.

Akonáhle začnem rozprávať tichšie, trochu uvoľnenejšie, trieda sa upokojí. Len je ťažké nájsť ten zlatý stred, cestu k žiakom, ako ich zaujať a upokojiť. Tu však tie hlasivky dostávajú rozhodne viac zabráť,“ doplnil.

MÁ VEĽKÉ PLÁNY

Okrem už rozbehnutých aktivít a športov sa chce Exner zamerať na basketbal. „Hrával som ho 20 rokov v USA, v Nemecku i na Slovensku, chcem odovzdávať, čo viem. Keď som učil na škole vo Svite, deti ostávali so mnou v škole aj do pol tretej poobede, čo sa dovtedy nikdy nestávalo.

Očakávam, že to bude podobné aj tu,“ zasníval sa Košičan. Zároveň priznal, že si uvedomuje, že nemá jednoduchú úlohu.

„Pán Strižinec tu urobil neskutočnú prácu s deťmi, čo na nich vidno. Ako som mal možnosť spoznať, je to typ človeka, nadšenec, ja takých ľudí volám šialenci, ktorí majú obrovské množstvo energie, čo deti potrebujú, lebo deti to potom kopírujú. Ja sa budem snažiť dostať sa na tú istú úroveň, spravím pre to všetko,“ uzavrel.

Je ťažké žiakov zaujať aj ich upokojiť

ODIŠIEL: Bývalý telocvikár Strižinec (34) odišiel učiť do Humenného. NOVÝ UČITEĽ: na Luníku IX Jakub Exner (34) už spoznáva svojich žiakov. NÁROČNÉ PODMIENKY: Okrem školy nemajú deti na sídlisku veľa možností, kde športovať. ŠTÚDIUM: Jakub Exner (34) študoval za veľkou mláskou, teraz učí na Luníku IX.

Autor: (Patrik Struk, foto autor, aje, anc, istock)

Jakub Exner prebral štafetu v škole na obávanom sídlisku: Študoval v Amerike, teraz učí na Luníku IX! Žiaci ho prekvapili [↗](#)

📅 16. 10. 2022, 8:00, Zdroj: [cas.sk](#) [↗](#), Vydavateľ: FPD Media, a.s., Autor: Patrik Struk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 468 235 GRP: 10,41 OTS: 0,10 AVE: 2509 Eur

Nový učiteľ: na Luníku IX Jakub Exner (34) už spoznáva svojich žiakov.

Nebude to mať ľahké. Žiaci na rómskom sídlisku majú nového telocvikára na ZŠ Ľ. Podjavorinskej. Oblúbeného učiteľa Stanislava Striženca (34), ktorý vychoval niekoľko talentov, nahradil kolega z Košíc Jakub Exner (34). Nie je to však žiaden amatér, ktorého by náročné prostredie odradilo. Má skúsenosti z USA a aj keď bude učiť 5 predmetov, má ambície viesť deti k disciplíne a zodpovednosti. Čo ho na škole najviac prekvapilo?

Keď zo školy odišiel Stanislav Striženec, hľadali adekvátnu náhradu. Našli ju v Jakubovi, ktorý doštudoval bakalárske štúdium v USA so zameraním na históriu a neskôr si dokončil magistra v Košiciach na **UPJŠ**. Čo ho kvalifikovalo na učenie v škole s početnou rómskou komunitou?

[Otvoriť galériu](#)

ŠTÚDIUM: Jakub Exner (34) študoval za veľkou mláskou, teraz učí na Luníku IX.

Zdroj: anc

V podobnom prostredí už pracoval vo Svite či v Spišskom Štvrtku, a tak ho práca na Luníku IX ani trochu nedesila a od septembra učí na ZŠ Ľ. Podjavorinskej telesnú výchovu, anglický jazyk, matematiku, informatiku a dejepis. „Sledoval som školu na Luníku IX, ako sa zapájala do mnohých aktivít a projektov. Keď som ešte v rámci združenia Zober loptu, nie drogy cestoval po Slovensku, najviac som sa tešil na prácu a šport v marginalizovaných komunitách, tam boli úžasné deti. Preto som si povedal, že musím ísť na Luník IX,“ povedal Exner.

[pokračovanie](#)

◀ 1 2 ▶

Autor: Patrik Struk

Udalosti uplynulého týždňa [📄](#)

📅 17. 10. 2022, 0:21, Zdroj: [epravo.sk](#) [📄](#), Autor: **sp**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 995 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 208 Eur

Sociálni partneri sa zhodli na tom, že je dôležité, aby parlament schválil definitívny návrh štátneho rozpočtu. Zástupcovia zamestnávateľov, zamestnancov a vlády dnes mimoriadne rokovali o „zákone roka“, návrhu štátneho rozpočtu pre rok 2023. Sociálni partneri boli informovaní o negatívnych dopadoch, v prípade jeho neschválenia Národnou radou Slovenskej republiky. Všetci sociálni partneri sa zhodli na tom, že je dôležité, aby parlament definitívne znenie štátneho rozpočtu schválil.

Vláda

Výzva na projekty: Vypracovanie akčných plánov a realizáciu opatrení s cieľom systematického mapovania, eradikácie, potlačania a následného monitoringu invázií druhov rastlín

10.10.2022 - Ministerstvo životného prostredia SR, ako riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia plánuje vyhlásiť v poradí už 78. výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Operačného programu Kvalita životného prostredia. Zameraná bude na vypracovanie akčných plánov a realizáciu opatrení s cieľom systematického mapovania, eradikácie, potlačania a následného monitoringu invázií druhov rastlín.

Vicepremiérka Remišová: Digitalizujeme Slovensko – vďaka najnovšej spolupráci s Mastercard a Globsec pomôžeme zlepšiť digitalizáciu v podnikaní aj v bežnom živote

10.10.2022 - MIRRI SR podpísalo memorandum s lídrom v digitálnych platobných riešeniach a organizáciou, ktorá sa venuje otázkam bezpečnosti. Lepšie digitálne služby štátu pre občanov, ale i digitalizáciu malých a stredných podnikov a ďalšie inovácie prinesie spolupráca Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR) so spoločnosťou Mastercard a organizáciou Globsec. Mastercard patrí na Slovensku i vo svete k lídrom v digitálnych platobných riešeniach, mimovládna organizácia Globsec organizuje medzinárodné fóra k otázkam medzinárodnej bezpečnosti a je tiež organizátorom podujatia Tatra Summit.

Minister hospodárstva Karel Hirman vymenoval nové vedenie SPP, a. s.

10. 10. 2022 - S účinnosťou od 10. októbra 2022 bude viesť štátny Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (SPP) nové vedenie. Minister hospodárstva Karel Hirman vymenoval do pozície predsedu predstavenstva Miroslava Kullu. Novým podpredsedom predstavenstva je dnešným dňom Marián Široký, za ďalších členov predstavenstva boli vymenovaní Peter Kučera, Eduard Macejka a Slavomír Vorobel. Rezort hospodárstva tak učinil ako jediný akcionár SPP a. s.

Predstavujeme návrh rozpočtu na roky 2023-2025

10.10.2022 - Ministerstvo financií SR predložilo na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR finálny návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025. Rozpočet bol pripravovaný v mimoriadne komplikovanom období kulminujúcich kríz. Hlavným cieľom rozpočtu na rok 2023 je preto čo najvýznamnejšia kompenzácia negatívnych dopadov na obyvateľov Slovenska.

Výsledky kontrol a prijatých opatrení ministerstva vnútra vo vzťahu k nelegálnej migrácii

11. 10. 2022 - Ministerstvo vnútra prostredníctvom Policajného zboru už niekoľko mesiacov aktívne reaguje na zvýšenú nelegálnu migráciu na tzv. balkánskej trase. Od zavedenia hraničných kontrol Českou republikou a Rakúskom sa hliadková činnosť na území Slovenskej republiky zintenzívnila. Policajný zbor rovnako každodenne spolupracuje s políciou Maďarskej republiky a to aj spoločnými zmiešanými hliadkami priamo na území Maďarska.

Na účasť vo voľbách je potrebný občiansky preukaz

11. 10. 2022 - Volič preukáže svoju totožnosť v spojených krajských a komunálnych voľbách občianskym preukazom. Cudzinci sa preukážu dokladom o pobyte cudzinca. Upozorňujeme, že cestovný pas alebo vodičský preukaz nie je možné použiť na zdokladovanie totožnosti. Na hlasovanie nepostačuje ani skutočnosť, že voliča bez dokladov pozná niektorý z členov okrskovej volebnej komisie.

Štátny tajomník M. Majer: Zriadenie úradu vojenského pridelenca v Tbilisi pomôže skvalitniť naše vzťahy s Gruzínskom

11.10.2022 - Štátny tajomník Ministerstva obrany SR Marian Majer dnes počas svojej oficiálnej návštevy Gruzínska absolvoval v Tbilisi viacero pracovných stretnutí vrátane rozhovorov s prvou štátnou tajomníčkou Gruzínska Lelou Chikovani, vedením Styčného úradu NATO v Gruzínsku, ako aj ďalšími predstaviteľmi tamojšej bezpečnostnej komunity a vzdelávacích a výcvikových inštitúcií. Diskutovali nielen o prehlbovaní slovensko-gruzínskych vzťahov, ale taktiež o spolupráci v oblasti obranného priemyslu, podpore budovania gruzínskych obranných kapacít či ruskej invázie na Ukrajinu a jej vplyve na bezpečnostnú situáciu v Európe.

Príprava reformy vzdelávania zdravotníkov je v plnom prúde

11.10.2022 - V pondelok, 10. októbra 2022 sa v popoludňajších hodinách na pôde Ministerstva zdravotníctva SR uskutočnilo stretnutie ministra zdravotníctva SR Vladimíra Lengvarského a štátnej tajomníčky Lenky Dunajovej Družkovskej so šéfmi lekárskejších fakúlt v SR – s dekanom LF UK Bratislava profesorom Jurajom Šteňom, rektorom LF SZU profesorom Petrom Šimkom, prodekanom JLF UK v Martine Jánom Švihrom a online sa pripojil aj profesor Peter Jarčuška, prodekan LF **UPJŠ** v Košiciach. Za rezort zdravotníctva sa na stretnutí zúčastnila aj profesorka Monika Jankechová, riaditeľka odboru zdravotníckeho vzdelávania. Obsahom rokovaní boli otázky vzdelávania na vysokých školách v súvislosti s aktuálnou, ale aj dlhoročnou situáciou v zdravotníctve. Témou rozhovorov bolo aj získanie informácií od najpovolanejších o často diskutovanej možnosti zvýšenia počtu študentov na lekárskejších fakultách a za akých podmienok štúdium prebieha. Prítomní diskutovali aj o stave a limitáciách pregraduálneho vzdelávania, špecializačného štúdia, o vykonávaní praktickej výučby a podobne.

Envirorezort zintenzívňuje spoluprácu s odborními životného prostredia na okresných úradoch

11.10.2022 - Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR) zorganizovalo dvojdnú pracovnú poradu vedúcich zamestnancov rezortu s vedúcimi pracovníkmi odborov starostlivosti o životné prostredie na okresných úradoch. Envirorezort tak nadviazal na podobné stretnutie z novembra minulého roka. Cieľom pracovných porád je zintenzívnenie vzájomnej spolupráce, predstavenie noviniek z dielne ministerstva aj vzájomná diskusia o situáciách, s ktorými sa okresné úrady stretávajú v praxi. Počas dvoch dní sa účastníci zaoberali novinkami, zmenami a legislatívou v oblasti odpadového, vodného a obehového hospodárstva, zmeny klímy, ochrany ovzdušia, environmentálnych záťaží a ochrany prírody.

Lesopoľnohospodársky majetok Ulič sa zlúči s LESY SR

11.10.2022 - Samostatný štátny podnik Lesopoľnohospodársky majetok Ulič (LPM Ulič), ktorý vykonával lesnícku a poľnohospodársku činnosť od roku 1988 a neskôr aj piliarsku výrobu, sa od začiatku roka 2023 zlúči so štátnym podnikom LESY SR. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) chce týmto krokom zachovať pracovné miesta v regióne s nedostatkom pracovných príležitostí.

V súvislosti s incidentom na ropovode Družba nedošlo k obmedzeniu prepravy ropy na Slovensko

12. 10. 2022 - V súvislosti s dnešným incidentom na ropovode Družba v Poľsku nedošlo k obmedzeniu prepravy ropy na územie Slovenskej republiky. Dodávky ropy na Slovensko sú naďalej konštantné a bez prerušenia. Technologické zariadenia ropovodu na území Slovenska sú taktiež v bezporuchovej prevádzke, pričom preprava ropy zákazníkovi štátneho Transpetrolu pokračuje v zmysle zazmluvnených objemov a odsúhlasených harmonogramov na konkrétny deň.

Do platnosti vstúpila Zmluva o pridružení SR do Európskej vesmírnej agentúry

12.10.2022 - Prezidentka SR Zuzana Čaputová 12. októbra 2022 ratifikovala parlamentom schválenú zmluvu o pridružení Slovenskej republiky do Európskej vesmírnej agentúry (ESA). ESA je jedným z kľúčových aktérov vo vesmírnom priestore. Zastrešuje vesmírne projekty v Európe, dozerá na prerozdelenie investícií a združuje 22 štátov. Medzi jej hlavné aktivity patrí vedecko-výskumná činnosť, vzdelávacia činnosť a technologický vývoj. Slovenská republika spolupracuje s ESA už od roku 2010, kedy bola podpísaná základná rámcová Dohoda o spolupráci s Európskou vesmírnou agentúrou „Cooperation Agreement“.

Vicepremiérka Remišová: Prvý hackathon proti hoaxom a dezinformáciám má svojho víťaza – projekt vzdelávacej aplikácie na podporu kritického myslenia mladých ľudí

12.10.2022 - V boji s hoaxami, dezinformáciami a nepriateľskou propagandou chce štát využiť aj potenciál slovenských IT talentov. Inovatívne digitálne riešenia na boj s dezinformáciami a podporu digitálnej gramotnosti hľadali od piatka do soboty účastníci prvého hackathonu Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR). Na dvojdnovej akcii Hacknime dezinformácie sa v Bratislave stretlo 12 tímov zložených zo 40 expertov, študentov a nadšencov z oblasti IT. Trojica najlepších riešení z hackathonu si odniesla finančnú odmenu a ich autori v utorok prevzali symbolické ocenenie z rúk predsedu vlády Eduarda Hegera a vicepremiérky Veroniky Remišovej.

Konferencia o posudzovaní vplyvov na životné prostredie z pohľadu ochrany prírody

12.10.2022 - Posudzovanie vplyvov navrhovaných činností ako aj hodnotenie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie (EIA/SEA) v kontexte požiadaviek ochrany prírody a krajiny boli hlavnou témou konferencie medzinárodnou účasťou, ktorú organizovala Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP). Dvojdnové podujatie sa konalo za účasti odborníkov Ministerstva životného prostredia SR aj Českej republiky, Štátnej ochrany prírody ale aj Katedry environmentálnej ekológie a manažmentu krajiny Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Aktuálnosť konferencii dáva skutočnosť, že MŽP SR pripravuje nový zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Ide o zložitý legislatívny proces, ktorý má ambíciu zjednodušiť a urýchliť jednotlivé povolujuce konania.

Minister Budaj: Začína sa nová éra riadenia národných parkov

12.10.2022 - Minister životného prostredia Ján Budaj predstavil pre zreformované národné parky tých najlepších riaditeľov, ktorí úspešne zvládli výberové konanie na post riaditeľov správ národných parkov. Ukončených bolo všetkých deväť výberových konaní a minister Budaj odovzdal menovacie dekréty ôsmim riaditeľom správ národných parkov. V jednom prípade minister životného prostredia Ján Budaj vymenuje šéfa najstaršieho slovenského národného parku po detailnom prešetrení všetkých informácií, ktoré boli medializované.

Európska komisia dala zelenú dekarbonizačným schémam za vyše miliardu eur

12.10.2022 - Zníženie produkcie emisií skleníkových plynov v slovenskom priemysle získa podporu viac ako 1 miliardu eur. Rozhodli o tom Európska komisia a Európska investičná banka, ktorá v pondelok a v utorok schválila Slovensku dve schémy štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu v celkovej výške jednej miliardy eur do roku 2030. Pomoc bude poskytnutá na dekarbonizáciu výrobných procesov a zlepšenie energetickej účinnosti priemyselných podnikov, ktoré sú súčasťou európskeho systému obchodovania s emisnými kvótami. Na dekarbonizáciu tak bude možné využiť celkovo 750 miliónov eur z Modernizačného fondu a ďalších viac ako 300 miliónov eur z Plánu obnovy a odolnosti SR.

Plán obnovy: ministerstvo vnútra uzavrelo s mestom Košice memorandum o spolupráci pri budovaní integrovaného bezpečnostného centra

12. 10. 2022 - Modernizácia a zlepšovanie služieb pre občanov, a to aj pri krízových situáciách je jednou z priorit ministerstva vnútra. Dva roky pandémie, vojna na Ukrajine, klimatické zmeny a s tým súvisiace požiare či záplavy či nárast nelegálnej migrácie ukazujú, že rozhodnutie implementovať koncept budovania integrovaných bezpečnostných centier do Plánu obnovy a odolnosti bol správnym krokom.

Kontroly na slovensko-českej hranici: Českú republiku sme upozornili na dodržiavanie podmienok readmisných dohôd

12. 10. 2022 - Ministerstvo vnútra upozornilo listom cezhraničného splnomocnenca Česka na dodržiavanie podmienok readmisných dohôd. Česká republika totiž v uplynulých dňoch nedodržiavalo presné miesta a časy odovzdávania a preberania migrantov. Po rokovaní vlády v stredu 12. októbra 2022 to uviedol minister vnútra Roman Mikulec. Slovensko vytvorilo na kontrolu migrantov dostatok hliadok a posilnilo hliadky v prihraničí. Migranti podľa ministra Mikulca nemajú záujem zostať na Slovensku či v Česku, ich cieľom je Nemecko. Neostávajú ani v ubytovniach, ktoré sú pre nich vytvorené na hraniciach.

Významný investor, skupina Bosch, expanduje so svojou výrobou na východe Slovenska

12. 10. 2022 - Na východ Slovenska prichádza ďalší silný investor - skupina Bosch. Skupina prostredníctvom svojej divízie Bosch Electrical Drives reaguje na rastúci dopyt a rozširuje výrobu pohonných jednotiek pre elektrické bicykle, tzv. Bosch eBike Systems. „Som rád, že máme v dobe energetickej krízy pre Slovensko i dobré správy. Silný investor ako Bosch si vybral pre svoj ďalší rozvoj východné Slovensko. Verím, že bude dlhodobo pozitívne ovplyvňovať celý región, pričom ide o sektor výroby, ktorý aj z pohľadu udržateľnosti na Slovensku veľmi vítame,“ uviedol minister hospodárstva Karel Hirman.

Počet špeciálnych správcov zatiaľ nie je konečný, skúšky budú pokračovať

13. 10. 2022 - Z 26 uchádzačov o pozíciu špeciálnych správcov splnili požadované podmienky len traja, MS SR preto bude pokračovať vo výbere. V dňoch 1. 7. 2022 až 19. 8. 2022 sa uskutočnilo sedem skúšobných dní špeciálnej správcovskej skúšky, ktorú organizačne zabezpečovalo Ministerstvo spravodlivosti SR. Podmienky ustanovené pre absolvovanie špeciálnej správcovskej skúšky splnilo 37 prihlásených uchádzačov. Špeciálnej správcovskej skúšky sa počas siedmich skúšobných dní zúčastnilo 26 uchádzačov. Osvedčenie o úspešnom absolvovaní špeciálnej správcovskej skúšky bolo odovzdané trom uchádzačom.

Vyhlásenie MZVEZ SR: Nenávistné prejavy, ich šírenie a zľahčovanie, nemajú v žiadnej spoločnosti miesto

13.10.2022 - Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky dôrazne odsudzuje útok, ktorý sa odohral v stredu 12. októbra 2022 vo večerných hodinách na Zámockej ulici v Bratislave, a ktorý si vyžiadal dve nevinné obeť. Príslušníci národnostných, etnických, náboženských, sexuálnych a iných menšín si v demokratickej spoločnosti zaslúžia politickú ochranu, ako aj zabezpečenie ich rovnocenného postavenia a rovnakého prístupu.

Ingrid Brocková: Kultúrna diplomacia je oknom, cez ktoré môže svet vnímať to najlepšie, čo v oblasti umenia a kultúry na Slovensku máme

13.10.2022 - Štátna tajomníčka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVEZ SR) Ingrid Brocková vystúpila v stredu, 12. októbra 2022, na pôde rezortu diplomacie s príhovorom v rámci tohtoročnej porady riaditeľov a riaditeľiek slovenských inštitútov v zahraničí. Na stretnutí si účastníci vymenili informácie o súčasných trendoch v oblasti kultúrnej diplomacie, zhodnotili aktivity slovenských inštitútov a diskutovali o plánoch na ďalšie obdobie.

Ministerstvo sa obracia na odborníkov, aby sa zapojili do hodnotenia žiadostí z plánu obnovy

13.10.2022 - Ministerstvo zdravotníctva hľadá odborníkov na hodnotenie žiadostí v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR. Pre rezort je maximálne dôležité, aby všetky žiadosti boli posúdené transparentne, odborne a nezávisle. Práve preto apeluje na odborníkov z externého prostredia, aby sa do procesu hodnotenia zapojili a pomohli tak skvalitniť slovenské zdravotníctvo. Rezort zdravotníctva sa obracia na odborníkov, ktorí majú chuť pomôcť zlepšovať slovenské zdravotníctvo. Ako externí hodnotitelia sa môžu zapojiť do podpory zriadenia nových ambulancií všeobecného lekárstva, kamenných hospicov, vybudovania komunitných centier a ďalších oblastí.

Spustenie fondu energetickej zraniteľnosti

13.10.2022 - Veľvyslanec Slovenskej republiky v Moldavsku Pavol Ivan sa 12. októbra zúčastnil na spustení Fondu energetickej zraniteľnosti, ktorý umožní občanom registráciu do systému prerozdeľujúceho finančné kompenzácie za zvýšené ceny faktúry za energiu. Podujatie sa konalo za prítomnosti ministra práce a sociálnej ochrany Moldavskej republiky Marcela Spatariho, zástupkyne stáleho zástupcu Rozvojového programu Spojených národov (UNDP) v Kišiňove Andrey Čúzyovej. V online príhovore vystúpila aj zástupkyňa Delegácie Európskej únie (EÚ) v Kišiňove. Projekt bol realizovaný aj za finančnej podpory zo zdrojov SlovakAid, v rámci dlhodobej spolupráce Ministerstva financií SR a UNDP.

Do súťaže Stavba roka je možné prihlásiť sa do konca novembra

13. 10. 2022 - Rezort dopravy spolu so Združením pre rozvoj slovenskej architektúry a stavebníctva - ABF Slovakia vyhlasujú súťaž o Stavbu roka 2022. Prihlásiť sa môžu fyzické aj právnické osoby so stavbami, ktoré boli skolaudované od 1. apríla 2021 do konca decembra 2022. Súťaží sa v dvoch kategóriách, a to budovy a inžinierske stavby. Prihlásiť sa môžu architekti, projektanti, hlavní zhotovitelia či stavebníci. Prihlášky je možné podávať do 30. novembra 2022. Bližšie informácie sú dostupné TU.

Ovocinárov, zeleninárov, vinohradníkov a chovateľov rýb podporíme 15 miliónmi eur

13.10.2022 - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRV SR) pripravilo pomoc v čase energetickej krízy a trvajúcej vojny na Ukrajine aj pre pestovateľov ovocia, zeleniny, vinohradníkov a chovateľov rýb. Predpokladaný termín vyplácania podpory je v prvom kvartáli 2023. Schému pomoci v rámci dočasného krízového rámca na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine čaká schvaľovanie na Protimonopolnom úrade a v Európskej komisii. Vyhlásenie výzvy je predbežne naplánované na polovicu novembra, oprávnení žiadatelia budú môcť cez Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (NPPC) podávať žiadosti do konca tohto roka.

Tripartita mimoriadne rokovala o zákone roka

13.10.2022 - Sociálni partneri sa zhodli na tom, že je dôležité, aby parlament schválil definitívny návrh štátneho rozpočtu. Zástupcovia zamestnávateľov, zamestnancov a vlády dnes mimoriadne rokovali o „zákone roka“, návrhu štátneho rozpočtu pre rok 2023. Sociálni partneri boli informovaní o negatívnych dopadoch, v prípade jeho neschválenia Národnou radou Slovenskej republiky. Všetci sociálni partneri sa zhodli na tom, že je dôležité, aby parlament definitívne znenie štátneho rozpočtu schválil. Rozpočtové provizorium by vláde SR znemožnilo pomáhať ľuďom a realizovať kompenzačné opatrenia. V prípade neschválenia štátneho rozpočtu parlamentom by rozpočtové provizorium spôsobilo zmrazenie a pozastavenie všetkých výdavkov vrátane tých, ktoré by mali byť určené na krízovú pomoc ľuďom aj zamestnávateľom.

MŽP: Od 15. októbra je možné žiadať o finančný príspevok www.obnovdom.sk

13.10.2022 - Blíži sa termín, keď domácnosti môžu podať prvé žiadosti na obnovu starších rodinných domov prostredníctvom www.obnovdom.sk. Pri príležitosti spustenia prihlasovania sa do prvých dvoch výziev z Plánu obnovy a odolnosti SR bude počas nadchádzajúceho víkend, 15. a 16. októbra 2022, otvorených všetkých desať regionálnych kancelárií Slovenskej agentúry životného prostredia v Bratislave, Košiciach, Prešove, Žiline, Nitre, Banskej Bystrici, Trnave, Trenčíne, Liptovskom Mikuláši a Lučenci. Projekt obnovy rodinných domov za vyše 500 miliónov eur zastrešuje Slovenská agentúra životného prostredia, ktorá je podriadenou organizáciou Ministerstva životného prostredia SR.

Ministri pre energetiku hľadali v Prahe spoločné riešenia

13. 10. 2022 - Na neformálnom zasadnutí Rady pre dopravu, telekomunikácie a energetiku, ktoré sa konalo dňa 12. októbra v Prahe, sa v prvom bode diskutovalo o cestovnej mape prezentovanej v liste predsedníčky Európskej komisie. V druhom bode predstavitelia členských štátov pre energetiku preberali postup reformy trhu s elektrinou. Predmetom rozhovorov bola i pripravenosť na zimu v kontexte aktuálnej vykurovacej sezóny. Minister hospodárstva Karel Hirman zdôraznil potrebu zastropovania vysokých cien energií s preferenciou pre európske riešenia: „Som presvedčený, že doterajšie riešenie Európskej komisie budú viesť k fragmentácii trhu. Podporil som znovu list 15 členských štátov na zastropovanie cien plynu. Aj keď majú navrhované riešenia nedostatky, za horšie považujem stanovenie národných opatrení. Slovensko podporuje koncept ohľadom obmedzenia cien pre importovaný plyn. Je potrebné využitie zdrojov Európskej únie z kohéznej politiky. Je tiež potrebné nájsť opatrenia adresujúce situáciu na našom vnútornom trhu v únii, dodávatelia očakávajú férové a pragmatické riešenia. Je potrebné sa taktiež pripraviť, že táto situácia sa netýka iba blížiacej sa vykurovacej sezóny, ale môže značne ovplyvniť i sezónu 2023/2024.“

Ingrid Brocková prijala saudskoarabského veľvyslanca: Otvorenie slovenského veľvyslanectva v Rijáde zintenzívni našu bilaterálnu spoluprácu

14.10.2022 - Štátna tajomníčka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ingrid Brocková prijala v stredu (12. októbra 2022) veľvyslanca Saudskoarabského kráľovstva Abdullaha bin Khalid bin Sultan bin Abdulaziz Al Sauda. Štátna tajomníčka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ingrid Brocková prijala v stredu (12. októbra 2022) veľvyslanca Saudskoarabského kráľovstva Abdullaha bin Khalid bin Sultan bin Abdulaziz Al Sauda. Partneri pozitívne zhodnotili dynamický rozvoj vzťahov medzi oboma krajinami a prediskutovali možnosti ich ďalšieho výrazného posilnenia, najmä v obchodno-ekonomickej a investičnej oblasti.

NRSR

Kollár prerušil schôdzu do 18.10., opäť sa nepodarilo odhlasovať rozpočet

11. 10. 2022 - Národná rada (NR) SR v utorok opäť nebola uznášania schopná pri hlasovaní o novele zákona o štátnom rozpočte na tento rok. Predseda parlamentu Boris Kollár (Sme rodina) preto prerušil schôdzu do 18. októbra do 11.00 h, keď by mali poslanci pokračovať hlasovaním. Po skončení tejto schôdze má nasledovať ďalšia riadna schôdza, ktorej začiatok bol rovnako naplánovaný na 18. októbra.

Prezident

Vyhlasenie prezidentov B9, Severného Macedónska a Čiernej Hory

11.10.2022 - Prezidentka Zuzana Čaputová sa v utorok 11. októbra 2022 pripojila k vyhláseniu prezidentov skupiny B9, Severného Macedónska a Čiernej Hory, v ktorom spoločne odsudzujú masové bombardovanie ukrajinských miest zo strany Ruska.

V Bratislave sa stretli prezidenti V4

11.10.2022 - V bratislavskom Primaciálnom paláci sa v utorok 12. októbra 2022 konalo Stretnutie prezidentov Vyšehradskej štvorky. Prezidentka Zuzana Čaputová na stretnutí privítala prezidentov Česka a Poľska a prezidentku Maďarska. Prezidenti sa stretli iba deň po rozsiahlych útokoch Ruska na civilné ciele po celej Ukrajine. "Naše krajiny majú jasnú zhodu na tom, že táto eskalácia vojny je absolútne neprijateľná. Je jasným popretím medzinárodného práva, susedských vzťahov, ale aj ľudskosti. A je aj ohrozením bezpečnosti v celej Európe. Všetci si želáme mier." Ten však podľa prezidentky musí byť spravodlivý, inak bude iba dočasným prímerím. Aby nastal mier, stačí, aby ruskí vojaci odišli z Ukrajiny a aby Rusko rešpektovalo medzinárodné uznané hranice svojho suseda.

Prezidentka podpísala zákon o zdravotnej starostlivosti

12.10.2022 - Prezidentka Zuzana Čaputová v stredu 12. októbra 2022 podpísala zákon o zdravotnej starostlivosti.

Zdroj:

<https://www.vlada.gov.sk/tlacove-spravy/>

<https://www.nrsr.sk/web/>

© EPRAVO.SK – Zbierka zákonov, judikatúra, právo | www.epravo.sk

Autor: redakcia (sp)

17.10.2022

Autor: sp